

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk	Ons kenmerk	U19-017179
Uw brief	Beh. door	D. van de Graaf
Onderwerp: Antwoorden technische vragen 2e Concernbericht 2019 en Begroting 2020/Meerjarenraming 2021-2023	Afdeling	Concernstaf

Datum **23 OKT. 2019**
Doorkiesnr. 0164 - 277552
Bijlage(n) -3-

Beste leden en burgerleden,

Hierbij bied ik u de volledige antwoordenset, inclusief 1 bijlage, aan op de technische vragen over het 2^e Concernbericht 2019 en de Begroting 2020/Meerjarenraming 2021-2023.

Met vriendelijke groet,

Dhr. Th.J.M. Wingens MPA,
algemeen directeur,

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
1	6	1	II	Graag een schematische indeling van het concernmanagement zelf en als onderdeel van de totale organisatie(met namen)	Het Concernteam telt vier functies met de volgende aandachtsgebieden: Theo Wingens: algemeen directeur en gemeentesecretaris Monique van Bavel, directeur met als aandachtsgebied bedrijfsvoering, dienstverlening en Concern Control. José Korteland, directeur met als aandachtsgebied Ruimte, Economie en Cultuurbedrijf. Stijn Verstraten, directeur met als aandachtsgebied Sociaal, Veiligheid en USD. Voor het organogram verwijzen wij u naar de bijlage bij deze antwoorden.
2	9	2	II	Graag aanpak werkloosheid	Excuses voor deze verschrijving. De juiste term is “Werkloosheid” . De tekst is inmiddels hierop aangepast.
3	10	2	II	Meicirculaire: voor 3 jaar 1,2 mrd extra.dit is voor BopZ. In 2019 1,6 mln. Wat voor de volgende jaren?	De extra middelen zijn voor zowel 2020 als ook voor het jaar 2021 € 1,2 mln. per jaar.
4	13	3	II	Waar is de begrotingswijziging?	De begrotingswijziging was bij het raadsvoorstel als bijlage bijgevoegd. Specifiek de vraag over waar de regiodeal IRS in de begroting zit opgenomen: Deze regiodeal is opgenomen bij zowel P0301 als ook voor het vastgoeddeel bij P0403.
5	14	4	II	Om hoeveel woningen gaat het nu eigenlijk. Wij komen 150-200;250 en 275(p/j) tegen in verschillende stukken.	Verschillende getallen inderdaadf omtrent effectieve vraag: - 275 is op basis van het Faktononderzoek 2017 (hanteren we voor onze woningbouwprognose). - 225 is op basis van prognose provincie Noord Brabant. - 150 is het gemiddeld aantal gerealiseerde woningen over de afgelopen 10 jaar (10 jaar geleden nauwelijks aantallen, afgelopen paar jaar inhaalslag van gemiddeld 350-400 woningen per jaar).
6	19	5	II	Loket Niet ingezetenen: Een af raming van een/ derde is realistisch. Graag verklaring.	Aan geraamde inkomsten is een bedrag van € 585.500 opgenomen in de begroting. Het geraamde bedrag is te optimistisch ingeschat. Bovendien is het aantal ingediende aanvragen in met name het eerste kwartaal en de maand juni

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					verder achtergebleven dan verwacht. Sinds 9 maart 2014 is de geldigheidsduur van reisdocumenten voor meerderjarigen verlengd van 5 naar 10 jaar. Dit betekent dat de meerderjarigen die na 9 maart 2014 hun reisdocument vernieuwd hebben nog de beschikking hebben over een reisdocument wat anno 2019 nog minimaal 5 jaar geldig is.
7	22	Inc. Ruimte vragers	II	Graag voorbeelden van business cases.	Voorbeelden van maatschappelijke business cases zijn: Samenwerking jeugdprofessionals met huisartsen, uitstroom van statushouders naar betaald werk, innovaties in de schuldhulpverlening en het activeren van 200 cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
8	26	Recapitulatie	II	Toelichting op div. kleine mutaties.	Het betreft een ontvangen subsidie voor het Markiezenhof (voordeel) en kosten onderhoud voor apparaten op het stadskantoor (nadeel), alsook kosten voor de Waterschapsverkiezingen (nadeel), waarvoor in de Algemene Uitkering extra gelden zijn ontvangen.
1	4	Algemeen	VVD	Samenvattend financieel beeld. Onderscheid wordt gemaakt tussen de posten die optellen tot 3.555.600 en die optellen tot 3.010.000 euro. Waarom dit onderscheid? Wat is er anders aan de posten; samen komen ze toch t.l.v. de algemene reserve. Graag toelichting.	Het klopt dat beide posten ten laste van de algemene reserve komen. Het verschil is er omdat we voor de posten van het sociaal domein een blokkering hebben opgenomen (zoals ook aangegeven in de inleiding) van € 5 mln. Met deze blokkering was dan ook al gerekend binnen de ontwikkeling van de algemene reserve.
2	7	1	VVD	Voorziening wachtgeld en pensioenvoorzieningen (gewezen) wethouders. Forse stijging van bijna een miljoen euro. Tal van pensioenfondsen corrigeren de uitkering niet voor inflatie. Sterker, korten is een serieuze dreiging. Hier lijkt dat niet het geval te zijn en wordt er simpelweg bijgestort. Wat zijn de mogelijke alternatieven? Welke beleidsvrijheid heeft een gemeente(raad) op dit punt? Tevens: waarom is dit niet eerder voorzien?	De gemeente dient bij de uitvoering van de pensioenvoorziening voor wethouders de APPA-wetgeving te volgen. Deze wordt opgesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het ministerie volgt de ontwikkelingen van het ABP o.a. m.b.t. indexatie. De gemeente heeft alleen in beperkte mate de vrijheid in het vaststellen van de hoogte van de rekenrente. Door de accountant wordt getoetst of de rekenrente realistisch is.

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
3	10	2	VVD	WMO. Forse stijging. Als oorzaken worden toenemend gebruik en daling eigen bijdrage genoemd. Tevens nieuw cao's en abonnementstarief. Was dit niet te voorzien bij de begroting 2019? Of bij de het 1^e cobe? Waarom niet? En waarom niet in deze mate? Tevens: genoemd wordt 2 mln 1^e cobe en 2,4 mln 2^e cobe: zijn beide bedragen relatief t.o.v. de begroting of is het cumulatief?	Bij de begroting van 2019 is al rekening gehouden met een stijging van de tarieven en cliëntaantallen. De cliëntaantallen zijn echter veel fors gestegen dan was verwacht als gevolg van een enorme aanzuigende werking van de nieuwe eigen bijdrage systematiek (abonnementstarief). Bij het 1 ^e Concernbericht was de informatie m.b.t. cliëntaantallen nog niet betrouwbaar genoeg om hier goede voorspellingen over te doen. De beide bedragen zijn niet cumulatief.
4	10	2	VVD	BUIG. Dat kent een najleffect via een T-x systematiek. Hoe kunnen de tegenvallers in deze omvang dan niet zijn voorzien?	Het voorlopige macrobudget 2019 van ca. € 6.220 mln. is als nader voorlopig budget eind april 2019 bijgesteld naar ca. € 6.019 mln. De bijstelling vindt zijn oorsprong grotendeels in de verwerking van de realisatiecijfers over 2018. Het gemiddeld volume pakte in 2018 lager uit dan verwacht (-7,0 duizend uitkeringen). Daarnaast blijkt uit de gemeentelijke bestedingen over 2018 dat de gemiddelde prijs is gedaald met circa € 45 per uitkering. Als gemeente is dit bij het opstellen van de begroting en het 1 ^e Concernbericht niet te voorzien. Probleem hierbij is ook nog, dat de budgetten (net) te laat bekend worden gemaakt om te worden meegenomen. Dit speelt zowel bij de begroting als het 1 ^e en 2 ^e Concernbericht. Bij de raming van het nader voorlopig budget zijn de effecten van de loon- en prijsbijstelling nog niet meegenomen. Deze worden pas bij vaststelling van het definitieve budget verwerkt. Dit heeft overigens geresulteerd in een definitief budget 2019 van € 28.976.977 (= + € 270.000). Het voorlopig budget 2020 bedraagt € 29.974.886.

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
5	18	5	VVD	<p>Bij amendement is in de begroting 2019 opgenomen “3.1 Meten van klanttevredenheid in 2019”. Hier wordt een afbakening genoemd gericht op meldingen openbare ruimte. Hoe zit dat? Vanwaar die afbakening terwijl de indicator ruimer is?</p> <p>Tevens: de meting zou zodanig plaatsvinden dat dit als input kon dienen om bij de begroting 2020 tot meer smart geformuleerde doelen te kunnen komen. Wat is de stand van zaken m.b.t. de meting klanttevredenheid? Graag terugkoppeling gericht op het opnemen van smart geformuleerde doelen in de begroting 2020.</p> <p>Tevens: op welke wijze (kwalitatief) en in welke mate (kwantitatief, % van het totaal) wordt klantgerichtheid als thema opgenomen in jaargesprekken/functioneringsgesprekken?</p>	<p>Naast de meting van de klanttevredenheid voor de meldingen openbare ruimte wordt ook de klanttevredenheid bij de publieksbalie gemeten in 2020. De eerste resultaten hiervan zullen we aan het einde van het 2^e kwartaal 2020 presenteren. Daarnaast wordt ook bij de USD een klantervaringsonderzoek gedaan in het laatste kwartaal van 2019.</p> <p>In de kaders en checklist van het Goede Gesprek is klantgerichtheid opgenomen als thema. In welke mate het thema feitelijk besproken is, kunnen we niet aangeven. Dit wordt niet apart gemonitord.</p>
6	19	5	VVD	<p>Ziekteverzuim. Percentage is een schokkende 5,8%. Wat zijn de gemiddelde verzuimpercentages voor de sectoren: 1) industrie 2) horeca en 3) zakelijke dienstverlening?</p> <p>Tevens: in 2018 een overschrijding van 1,5 mln. In 2019 voor de helft in budget opgenomen en dan nu nog een overschrijding van 688.000 euro. De optelsom van 750.000 en 688.000 geeft 1.438.000 euro. Dat is 62.000 euro minder dan 1,5 mln. Vraag: is 62.000 euro het bereikte resultaat? Toelichting?</p>	<p>ZV 2018 sectoren. Bron CBS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Industrie: 5,4%; 2. Horeca: 2,3%; 3. Commerciële dienstverlening: 3,5%; 4. Totaal landelijk: 4,2%. <p>Kleinere organisaties hebben een lager ZV dan grotere organisaties. Gemiddeld ligt het ZV bij organisaties met meer dan 200 medewerkers boven de 5%.</p> <p>De overschrijding van de personeelslasten wordt veroorzaakt door de hogere kosten inhuur. Op de post salarislasten vast personeel zien we een onderschrijding van ruim € 2 mln. Vooral door vacatureruimte en frictieruimte. Er is een structureel budget voor vervanging lang verzuim van € 800.000 vanaf 2019 (en niet € 750.000). We kunnen hier niet spreken van een resultaat. We sturen op nul-overschrijding van de personeelslasten, maar voor dit</p>

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					lopende jaar zijn de belangrijkste redenen aangegeven waarom dit niet wordt gehaald.
7	22	Hfd. 2	VVD	<p>Optimalisering processen. Genoemd wordt: “In 2019 is daarvan € 485.000 besteed aan modernisering van apparatuur en verbeteren van informatiebeveiliging.”</p> <p>Graag toelichting hoe de aanschaf van apparatuur en verbeteren van informatiebeveiliging leidt tot optimalisering van processen. Tevens was er bij de begroting 2019 aangekondigd: “Aan de hand van een uitgewerkt plan zullen de bestedingen en de te behalen doelen in 2018 inzichtelijk worden gemaakt.” Graag een afschrift van dat plan.</p>	<p>In de Begroting 2019 is opgenomen dat er € 1 mln. beschikbaar wordt gesteld voor “Optimaliseren processen en veilige informatievoorziening” (pag 9. Begroting 2019). Voor deze € 1 mln. worden de volgende actiepunten opgepakt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Optimalisering processen (€ 360.000); betreft de acties om procesmatig werken binnen de gemeente verder in te voeren. Hiervan wordt € 230.000 doorgeschoven naar 2020. 2. Verbetering informatievoorziening, informatiebeveiliging, data op orde (€ 520.000). Hiervan wordt € 190.000 doorgeschoven naar 2020. 3. Digitale dienstverlening (€ 100.000); Hiervan wordt € 34.000 doorgeschoven naar 2020. 4. Ondersteuning P&C cyclus (€ 20.000). <p>In het 2^e Concernbericht is in het kopje opgenomen “optimaliseren processen” en is het 2^e gedeelte “veilige informatievoorziening” is abusievelijk niet opgenomen. Het bedrag ad € 485.000 dat is uitgegeven in 2019 aan modernisering van apparatuur en verbeteren van informatiebeveiliging valt met name onder het gedeelte “veilige informatievoorziening”.</p> <p>Vanuit de incidentele ruimtevrager zijn dus verschillende deelplannen opgestart. De inschatting om alle acties dit jaar uit te voeren, zijn te optimistisch geweest. Vandaar dat overgebleven financiële middelen worden doorgeschoven naar 2020. Een uitgewerkt plan is er niet.</p>

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
8	22	Hfd. 2	VVD	<p>T.a.v. innovatieplan sociaal domein, waterkwaliteit Binnenschelde en optimalisering processen gaan forse bedragen door naar 2020. Een toelichting ontbreekt waarom de organisatie niet in staat is gebleken om dit in 2019 te realiseren. Dat wekt verbazing, omdat dit toch belangrijke items zijn. Zodoende tevens de vraag: zijn het onbelangrijke items?</p>	<p><u>Innovatieplan sociaal domein.</u> Er is in 2019 gestart met het werken aan maatschappelijke business cases en projecten. Niet alle business cases en projecten zijn op 1 januari 2019 gestart, maar kennen wel een doorlooptijd van (minimaal) een jaar. Een deel van de business cases en projecten wordt dus in 2020 uitgevoerd.</p> <p><u>Waterkwaliteit Binnenschelde.</u> Voor de waterkwaliteit van de Binnenschelde is € 250.000 gereserveerd. Gedurende het zomerseizoen 2019 heeft een zogenaamde enclosureproef plaats gevonden. In het veld is onderzocht wat een effectieve aanpak is voor de waterkwaliteit. In oktober 2019 hebben de wetenschappers een terugkoppeling van de resultaten gegeven: de enclosureproef wordt voortgezet gedurende de winter. Men verwacht dan betere resultaten. Pas daarna wordt bepaald of en hoe de Binnenschelde wordt aangepakt. De voorgestelde aanpak bestaat uit het bestrijden van blauwalgen door voedingsstoffen neer te slaan (de-fosfateren). Een en ander vindt plaats onder regie van het waterschap.</p> <p><u>Optimalisering processen.</u> Begin 2019 zijn wij gestart met de aanbesteding van het opleidingstraject Lean Six Sigma (methodiek om processen te optimaliseren). Begin september heeft de gunning plaats gevonden. De komende 2 jaar worden medewerkers intern opgeleid. De eerste groep is in oktober gestart met de theoretische gedeelte van de opleiding. Parallel hieraan werken de kandidaten aan een verbeteropdracht in de praktijk en zullen hierop ook gecertificeerd worden. De</p>

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					resultaten van deze procesoptimalisaties worden op 16 maart gepresenteerd op de projectenmarkt.
9	25	Moederkredieten	VVD	Graag toelichting op de door het college besloten te formaliseren kredieten, i.h.b. de nut en noodzaak van de genoemde posten. Tevens waarom dit bij de begroting 2019 niet is voorzien en nu alsnog wel belangrijk blijkt te zijn.	<p>Bij de invoering van de moederkredieten is afgesproken dat bij de begroting het uitvoeringsplan ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd. Later bij 1^e en 2^e Concernbericht volgt dan de formalisering voor het beschikbaar stellen van het krediet door de raad. Dit is een BBV-technische noodzakelijke handeling.</p> <p>In 2019 is het uitvoeringsplan 2019-2022 niet bij de begroting aangeboden, maar in december 2018. In het najaar 2018 is nl. nog met de raad overleg geweest over de spelregels voor de moederkredieten.</p> <p>De kredieten die nu nog door de raad geformaliseerd moeten worden zijn alle opgenomen in het uitvoeringsplan 2019-2022. Afweging van nut en noodzaak heeft bij de vaststelling van het uitvoeringsplan 2019-2022 plaatsgevonden.</p>
1	p. 7	Progr. 1	D66	Wachtgeld/voorziening oud wethouders. Waarom leidt een meerjarige doorrekening tot deze bijstelling?	<p>Jaarlijks wordt de voorziening pensioen gemeentebestuur opnieuw bekeken. Ontwikkelingen in sterftcijfers en rentepercentages kunnen leiden tot een aanpassing van de stand van de voorziening. Dit jaar is het rentepercentage fors gedaald: van 1,648% naar 0,165%. Dit leidt ertoe dat de voorziening moet worden aangevuld.</p> <p>Daarnaast is er een voorziening wachtgeld wethouders getroffen. Wachtgeld moet voor de gehele periode getroffen worden, in casu 3 jaar en 2 maanden. Indien niet de gehele periode benodigd is dan valt het restant van de voorziening vrij.</p>
2	2 ^e CB pag 12	FB	D66	Facilitair Bedrijf: wat zijn de financiële consequenties ná 1-1-2020, in welke vorm wordt de gewenste kwaliteit gewaarborgd tegen welke kosten? Hoe	<p>De financiële consequenties na 1-1-2020: Huursom huisvesting wordt evenals nu 100% vergoed door de gemeente.</p>

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				verhouden die kosten zich ten opzichte vna de huidige subsidie en bijkomende kosten?	<p>De exploitatie van de functie facilitering culturele organisaties is afhankelijk van de beheersituatie die gekozen wordt.</p> <p>Gewenste kwaliteit: procesmatig laat gemeente door onafhankelijk bureau advies uitbrengen over de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke aspecten die van toepassing zijn bij het creëren van een rechtmatige beheersituatie per 1-1-2020.</p> <p>Op inhoud heeft de gemeente afstemming met de gebruikers (culturele organisaties) voor betreft hun behoeften en het laten aansluiten van de nieuwe beheersituaties daarop.</p> <p>De nieuwe beheersituatie krijgt vorm binnen het beschikbaar begrotingsbudget. Behalve de advieskosten i.r.t. de rechtmatige beheersituatie zijn er momenteel geen andere incidentele kosten.</p>
3	p. 13	Progr. 3	D66	Graag een specificatie van de overschrijding van het budget evenementenbeleid.	<p><u>Verklaring 2017:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer kosten: energie van circa € 42.000; • Meer kosten: interne doorbelasting door team Realisatie en beheer van circa €120.000 (niet begroot); • Minder inkomsten: verhuur € 33.000; • Minder inkomsten: opbrengsten derden € 22.000. <p><u>Verklaring 2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer kosten: energie van circa € 50.000; • Meer kosten: interne doorbelasting door team Realisatie en beheer van circa €122.000 (niet begroot); • Meer kosten: organisatie NK Wielrennen van € 94.000 (deels begroot); • Minder inkomsten: verhuur van circa € 35.000;

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					<ul style="list-style-type: none"> • Minder inkomsten: opbrengsten derden € 28.000. <p>Onvermijdelijke kosten zijn de niet te incasseren huur en opbrengsten derden, kosten voor energie, en interne doorbelasting team Realisatie en Beheer.</p> <p>De te vermijden kosten gaan gepaard met incidentele kosten zoals de organisatie voor bijvoorbeeld het NK Wielrennen. De onvermijdelijke kosten zijn respectievelijk € 217.000 en € 235.000 voor de jaren 2017 en 2018.</p>
4	2 ^e CB pag.13	Leerlingvervoer	D66	Wordt de doorberekening van de verhoogde BTW op enig moment gecompenseerd door het Rijk? Is het mogelijk om de extra lasten door de BTW-verhoging ook bij het leerlingvervoer bij de rijksoverheid te verhalen?	Vanuit het Rijk vindt geen compensatie plaats. Het risico van btw en verhogingen ligt bij de gemeenten. Volgens het stelsel "trap op, trap af" krijgen gemeenten geld uit de algemene uitkering . Geeft het rijk meer uit, dan krijgen gemeenten ook een hogere bijdrage.
5	p.16	Progr.4	D66	Waarom vallen de bouwleges fors lager uit? De wetswijziging is toch voor de toekomst?	<p>De marktwerking is van invloed op de mate waarin geïnvesteerd wordt in grote projecten. In de begroting wordt jaarlijks een aanname gedaan van de verwachte legesopbrengsten op basis van de leges opbrengsten van het jaar ervoor.</p> <p>In 2018 zijn diverse grote industriële projecten evenals woningbouwprojecten vergund waaruit aanzienlijke bouwleges zijn behaald.</p> <p>In het jaar 2019 zijn niet minder aanvragen om omgevingsvergunning in behandeling genomen (de exacte aantallen en uren zullen in het vergunningenjaarverslag van 2019 worden opgenomen). De omvang van de projecten is echter anders. De bouwleges worden berekend op basis van de vastgestelde bouwkosten. Wanneer de omvang van de projecten afneemt en de bouwkosten dus ook lager zijn, zal</p>

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					<p>de consequentie zijn dat de legesopbrengsten ook minder bedragen.</p> <p>Dit betekent echter niet dat minder uren aan het product omgevingsvergunning worden toegerekend. Achter grotere projecten zitten veelal professionele adviseurs die de projecten tot in detail uitwerken. Kleinere projecten vergen veelal meer sturing en inhoudelijke toetsing doordat er minder vaak een professionele partij bij betrokken is.</p> <p>Daarnaast worden de legesopbrengsten beïnvloed door de uitspraak van de Raad van State inzake stikstof.</p> <p>Tot dusver speelt het stikstofprobleem bij enkele omvangrijke projecten. De aanvrager heeft er in die situaties voor gekozen om de beslistermijn te verlengen tot er meer duidelijkheid is over de exacte uitwerking van de PAS.</p> <p>Kortom, de afgifte van een omgevingsvergunning is afhankelijk van de mate van stikstofdepositie. Indien vergunningverlening voor grootschalige bouwprojecten niet kan plaatsvinden heeft dit vanzelfsprekend een nadelig effect op de legesopbrengsten.</p>
6	p. 22	Incidenteel	D66	Hoe verhoudt zich de investering van ruim 4 ton in optimalisering informatievoorziening tot ict investeringen in nieuwe infrastructuur vanuit ict West-Brabant? Moet er straks niet weer werk over?	<p>De optimalisering van de informatievoorziening heeft geen relatie met de nieuwe infrastructuur van de GR ICT WBW (de hardware).</p> <p>Het betreft actiepunten op het gebied van de gemeentelijke applicatie-architectuur (de software), de gemeentelijke informatiebeveiliging en werkzaamheden ter ontwikkeling van de gemeentelijke informatiestromen (sturingsrapportages en basisregistraties).</p> <p>Het betreft hier geen werkzaamheden die een overlapping hebben met de nieuwe infrastructuur van ICT WBW.</p>

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
1	7	5	PUNT	Per 1 januari vervalt de centrumfunctie voor beschermd wonen. Geldt dat ook voor de daklozenopvang ?	De centrumfunctie voor beschermd wonen zal per 1 januari 2021 vervallen. Het Rijk heeft besloten dat de taken Maatschappelijke Opvang (inclusief Verslavingszorg en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) onder de centrumgemeentefunctie blijft vallen tot minimaal 2026 en wellicht zelfs tot 2030.
2	7	7	PUNT	Voor de periode 2019 – 2022 is het nieuwe handhavingsbeleid vastgesteld. Afgelopen jaar is er veel te doen geweest over lukraak parkeren in de avonduren in het centrum. Deze trend lijkt nog niet gekeerd. -Welke maatregelen zijn genomen om hierop ook in de avonduren meer op te hand en wat zijn de resultaten ?	De gemeentelijke boa's van de boa-pool hebben een beperkte capaciteit en een zeer breed takenpakket, dat is opgenomen in het vastgestelde Handhavingsbeleid. Deze boa's hebben een beperkte taak ten aanzien van parkeerhandhaving en worden enkel ingezet bij zogenaamde parkeerexcessen (bijvoorbeeld acuut gevaarlijke situaties en blokkeren van opritten e.d.). Voor het gereguleerde parkeergebied is de parkeerhandhaving belegd bij Parkeerbeheer Bergen op Zoom. Het college heeft recent een plan van aanpak handhaving geparkeerde voertuigen voor de gehele gemeente vastgesteld. Op dit moment wordt gewerkt aan de uitwerking van dit plan van aanpak. Dit houdt in dat gewerkt wordt aan 1 aanspreekpunt voor de burgers aangaande handhaving geparkeerde voertuigen. Dit gaat Parkeerbeheer Bergen op Zoom oppakken en zij nemen daarin ook de problematiek in het centrum mee. Boa capaciteit is een schaars goed, maar er wordt hard gewerkt om dit uit te breiden voor deze nieuwe taak. Vandaar dat tot op heden nog weinig resultaten zijn geboekt, omdat er bij een te kort aan capaciteit prioriteiten moeten worden gesteld.
3	8	2.1	PUNT	Vraagwijzer is ondergebracht bij WijZijn. tegelijkertijd wordt in het kader van sociale vernieuwing een vragenloket ingericht bij de ISD. Dit roept verwarring op. -Bent u voornemens toe te werken naar een centraal loket ?	Vereniging Vraagwijzer is opgeheven, maar de functie blijft bestaan en wordt overgenomen door WijZijn Traversegroep. Er zijn 2 loketten. De toegang tot de algemene voorzieningen (hoofdzakelijk WijZijn Traversegroep) en de toegang tot niet vrij toegankelijke voorzieningen (USD). We werken ernaartoe dat deze loketten gegevens met elkaar kunnen delen, zodat

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				-Welke vergoeding krijgt WijZijn voor het overnemen van vraagwijzer.	inwoners niet 2x hetzelfde verhaal hoeven te vertellen (warme overdracht). WijZijn Traversegroep ontvangt hetzelfde subsidiebedrag voor deze dienstverlening.
4	8	2.1	PUNT	SVW is opgegaan in WijZijn. -Ligt er nog een bezuinigingstaakstelling op de wijkhuizen ? -Onder welke financiële condities heeft deze overgang plaatsgevonden ? -welke opdracht ligt er v.w.b. de wijkhuizen naar de toekomst ?	De raden van toezicht van WijZijn en SVW hebben een voorgenomen besluit genomen tot de integratie van SVW bij WijZijn in maart/april 2020. Het college heeft op 17 september 2019, op verzoek van de raden van toezicht, een voorgenomen besluit genomen over het in principe handhaven van de huidige basissubsidie aan St. Verenigde Wijkcentra voor de komende 3 jaar. Dit vooruitlopend op het reguliere begrotingsproces en onder voorbehoud van de definitieve besluitvorming door de raad. Drie jaar geleden is aan SVW de opdracht tot transformatie van de wijkcentra gegeven. Vanuit deze opdracht is het de bedoeling om wijkcentra meer in te zetten als preventieve en voorliggende voorziening in het sociale domein. Deze opdracht blijft ook na de integratie gelden en zal verder worden uitgewerkt.
5	8	2.1	PUNT	Er komt in het kader van de WMO en jeugdwetvoorziening een nieuwe manier van monitoring van WijZijn Traverse. -Is deze monitoring ook gericht op kosten efficiëntie ? -Gaat deze monitoring ook gelden voor het toale dienstenaanbod van WijZijn ?	Tellen en Vertellen is niet gericht op kostenefficiëntie. Tellen en Vertellen is gericht op het in beeld brengen van maatschappelijke effecten die bereikt worden met de inzet van WijZijn Traversegroep. Met als doel: <ul style="list-style-type: none"> - Subsidies gericht inzetten om aan de hand van de gemeentelijke beleidsdoelen maatschappelijke effecten te kunnen realiseren; - Sturen op effecten in plaats van uitvoeringsprestaties (aantallen) en activiteiten van WijZijn Traversegroep; - Samenwerken vanuit vertrouwen en beperken van bureaucratie. Met als uiteindelijk doel: Het verbeteren van de dienstverlening voor onze inwoners.

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					De monitoring is gericht op het totale dienstenaanbod van WijZijn Traversegroep, waarbij de beleidsdoelen centraal staan. In de jaarlijkse verantwoording (P&C-cyclus) wordt het financiële gedeelte verantwoord /gemonitord.
6	12	3	PUNT	Bij het beleidskader is aangegeven dat medio september het al eerder vertraagde evenementenbeleid zou worden voorgelegd aan de raad in aanloop naar de begroting. Nu is de planning weer opgeschoven naar Q4. -Wordt deze over de begrotingsbehandeling heen getild ?	De nota evenementenbeleid 2019-2022 wordt naar verwachting behandeld in de raadsvergadering van 14 november 2019.
7	12	3	PUNT	- Hoe structureel is de extra 150 K subsidie aan gebouw T ?	De extra subsidie van € 150.000 kent een looptijd tot en met het jaar 2020. Zie raadsbesluit RVB16-0041 beleidskader 2017-2020 (23 juni 2016).
8	17	5	PUNT	U geeft aan dat het ziekteverzuim is gedaald. Toch is het budget van 800 k volledig benodigd ? Je zou verwachten dat hier nu een voordeel in zit. -Graag uitleg hierover.	De trend van het verzuimcijfer is wel dalend, maar dit wil niet zeggen dat de omvang van de noodzakelijke vervangingen al onder het structurele budget van € 800.000k komt. We sturen op nul-overschrijding van de personeelslasten, maar voor dit lopende jaar zijn de belangrijkste redenen aangegeven in het 2 ^e Concernbericht waarom dit voor 2019 niet wordt gehaald.
1	7	1	GBWP	Waaruit bestaan de voorbereidingen op het vervallen van de centrale gemeentefunctie voor beschermd wonen? Welke kosten brengen deze voorbereidingen met zich mee?	In het Plan van Aanpak dat is geschreven t.b.v. het voorbereiden van de doordecentralisatie zijn 5 deelprojecten benoemd: toegang, monitoring, basistakenpakket, samenwerkingsvorm en financiën. Eind 2018 zijn werkgroepen gevormd met ambtenaren uit de zes regiogemeenten welke aan de slag zijn gegaan met de eerste drie deelprojecten. Hiervoor is in mei een werkdocument opgeleverd. N.a.v. nieuwe (landelijke) ontwikkelingen (waaronder het advies van het expertiseteam) wordt nu gewerkt aan een advies m.b.t. de deelprojecten samenwerkingsvorm en financiën. De voortgang wordt

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					viermaal per jaar besproken op het bestuurlijk overleg van de zes regiogemeenten. De verwachting is dat de voorbereidingen, los van de ambtelijke capaciteit die hierop wordt ingezet, geen extra kosten met zich meebrengt.
2	9	2	GBWP	De uitstroom naar werk is tov 2018 nagenoeg gelijk gebleven. Toch trekt de economie aan. Waar zitten de knelpunten van de niet hogere uitstroom naar werk?	Het kost meer moeite om mensen met een bijstandsuitkering aan werk te helpen. Dit komt omdat de groep die nu een bijstandsuitkering heeft, over het algemeen een grotere afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Daarnaast stijgt het aantal mensen dat geen uitkering heeft (NUG'gers), maar wel door de ISD aan werk geholpen worden, doordat zij bijvoorbeeld wel een doelgroep verklaring hebben of voor beschermt werk in aanmerking komen. Deze (wettelijke) taken worden wel uitgevoerd door de gemeente, maar resulteert niet altijd in uitstroom.
3	9	2	GBWP	Landelijk gezien wil men een snellere actie bij het ontstaan van schuldenproblematiek. Waar staat BOZ op deze ladder? Lopen we voorop als het gaat om preventie of moeten we qua beleid extra tools ontwikkelen?	Er wordt gewerkt aan het nieuwe beleidsplan Schuldhulpverlening 2020-2024 (4 ^e kwartaal verwacht). In het nieuwe beleidsplan is, mede vooruitlopend op de nieuwe wet gemeentelijke schuldhulpverlening, specifiek meer aandacht voor vroeg signalering / preventie van problematische schulden t.o.v. het vorige beleidsplan. We lopen nu op met de ladder. Momenteel lopen er al afspraken met de woningcorporatie Stadlander en energieleveranciers. Het nieuwe beleidsplan geeft ons de mogelijkheid om hier verder op door te bouwen, mede gelet op de nieuwe wet gemeentelijke schuldhulpverlening die er aankomt.
4.	12	3	GBWP	Wat zijn de kosten van de veldproef in het kader van de waterkwaliteit Binnenschelde? Totaal bedrag is 250.000 euro aan onderzoeken waterkwaliteit. Wat voor onderzoeken zijn dat en zit deze veldproef daar al bij?	De gemeente heeft niet bijgedragen aan de veldproef. De kosten zijn gedragen door Waterschap Brabantse Delta en de provincie. Het laat zich aan zien dat de veldproef gedurende de winter wordt voortgezet. De € 250.000 zijn bedoeld voor het feitelijk defosfateren en bijkomende activiteiten zoals visstand beheer.

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					Voor het defosfateren wordt intussen ingezet op de toepassing van Phoslock en is duurder dan polyaluminiumchloride.
5.	13	3	GBWP	Waaruit bestaat de 195.000 euro overschrijding op het evenementenbeleid?	<p><u>Verklaring 2017:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer kosten: energie van circa € 42.000; • Meer kosten: interne doorbelasting door team Realisatie en beheer van circa €120.000 (niet begroot); • Minder inkomsten: verhuur € 33.000; • Minder inkomsten: opbrengsten derden € 22.000. <p><u>Verklaring 2018:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer kosten: energie van circa € 50.000; • Meer kosten: interne doorbelasting door team Realisatie en beheer van circa €122.000 (niet begroot); • Meer kosten: organisatie NK Wielrennen van € 94.000 (deels begroot); • Minder inkomsten: verhuur van circa € 35.000; • Minder inkomsten: opbrengsten derden € 28.000. <p>Onvermijdelijke kosten zijn de niet te incasseren huur en opbrengsten derden, kosten voor energie, en interne doorbelasting team Realisatie en Beheer. De te vermijden kosten gaan gepaard met incidentele kosten zoals de organisatie voor bijvoorbeeld het NK Wielrennen. De onvermijdelijke kosten zijn respectievelijk € 217.000 en € 235.000 voor de jaren 2017 en 2018.</p>
6.	14	4	GBWP	Hoe is de verdeling van het aantal te bouwen woningen dit jaar voor Bergen op Zoom, Halsteren en Lepelstraat? Wat was gepland en wat wordt nu gerealiseerd? Hoeveel woningen in Lepelstraat ?	<p>Per 1 januari 2019 hanteert de gemeente een plancapaciteit van 2.477 woningen. Daarvan zitten er 8 in Lepelstraat en 134 in Halsteren.</p> <p>In het 2^e kwartaal van 2019 waren 65 woningen in aanbouw waarvan 4 Lepelstraat en 21 in Halsteren.</p>

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
7.	15	4	GBWP	Zijn de gevolgen van het extreme weer van 2019 (eerste 8 maanden) en de invloeden op IBOR kosten in beeld te brengen. Wat doet extreem weer met IBOT onderhoudskosten? Extreem en Wateroverlast in de Ravelstraat en Tuindersdreef, hebben die ook een relatie, zo ja welke gevolgen hebben die?	<p>Het extreme weer van 2019: voorjaar nat, explosieve groei beplanting en onkruid, heeft nauwelijks tot geen invloed op de uitgaven met betrekking tot IBOR gehad, wel op de beeldkwaliteit (liep achteruit met betrekking tot onkruidgroei). Dit omdat we voor het onderdeel onkruid op verharding werken met budgetsturing. Voor wat betreft onkruid in beplanting, dit gebeurt met eigen personeel. Zien we niet terug in de uitgaven.</p> <p>Bij een droge zomer moet men denken aan: extra watergeven (nieuwe) beplanting en bewateren bestrating om klapperen van de tegels tegen te gaan. Bij droogte wordt minder gemaaid (immers het gras groeit minder hard). De gelden die dan niet worden uitgegeven kan men gebruiken om bij droogte extra water te geven, het 'communicerende vaten' principe.</p> <p>Extreem weer en wateroverlast: de Ravelstraat en Tuindersdreef zijn recent aangepast om wateroverlast bij intense regenbuien te voorkomen.</p> <p>Piekbelastingen (veel regen in korte tijd) zijn niet altijd mogelijk om te pareren. Daarom wordt ook gekeken naar aanpassingen bovengronds, niet alleen om water af te voeren maar ook om water te bergen (juist om droogte tegen te gaan).</p> <p>In relatie tot klimaatadaptatie zijn wateroverlastlocaties in beeld en zijn de gelden daarvoor gereserveerd en werkzaamheden in tijd ingepland.</p>

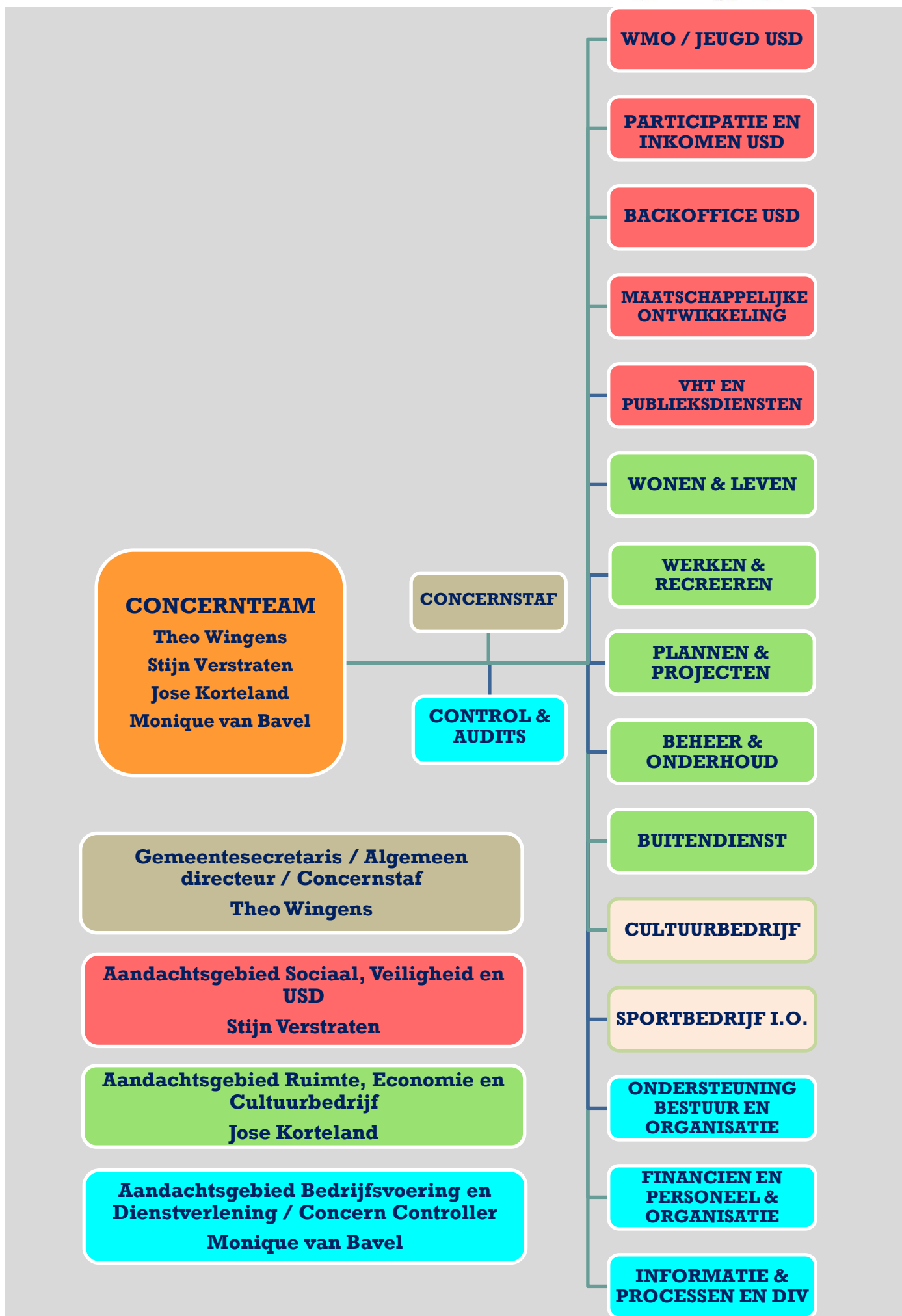
Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
8	13	3	GBWP	Wat is het resultaat van inkomsten en uitgaven na het meetellen van de ontvangen subsidie rondom het IRS-gebouw op 1 januari 2020?	De ontvangen subsidie wordt ingezet ter dekking van de lopende kosten en te ondernemen activiteiten in het IRS-gebouw. Het resultaat van jaarlijkse inkomsten en uitgaven van het IRS-gebouw is derhalve gelijk gebleven en bedraagt in 2019 € 212.000 (uitgaven € 297.000, inkomsten € 85.000) conform besluitvorming bij aankoop IRS-gebouw. Verder attenderen wij u nog op de bijeenkomst hierover in het IRS-gebouw op 20 november 2019.
9.	19	5	GBWP	“Ten aanzien van de organisatie ontwikkeling wordt in 2019 gestuurd op invulling wat in 2020 zal leiden tot minder inhuur op vacature ruimte.” Vraag: Welke maatregelen gaan zij nemen om die invulling nu wel te realiseren zodat het leidt tot minder inhuur op vacature ruimte?	In 2019 zijn in afwachting van de plaatsingsprocedure voor de functies in het middenmanagement in totaal zeven interimmanagers ingehuurd. In 2020 streven we naar structurele invulling van alle managementfuncties. De plaatsingsprocedure voor de interne kandidaten op de middenmanagementfuncties wordt december 2019 afgerond. Naar verwachting zal in de overgang naar een vaste bezetting op alle managementfuncties in het eerste en tweede kwartaal van 2020 nog beperkt ingehuurd moeten worden. In algemene zin blijven wij sturen op vaste bezetting op structurele taken, tenzij er bedrijfseconomische redenen zijn om hiervan af te wijken.
10		EXTRA VRAAG	GBWP	Is er in het kader van de vele taken binnen de zorg en de steeds veranderde wetgeving gedacht aan de inzet van Mantelzorgmakelaars? Zij vallen onder de ziektenkostenverzekeraars, zijn bekend met wet- en regelgeving, zijn breed inzetbaar. Als straks de verkorte WMO procedure (per 1 jan 2020) weer wordt losgelaten en de uitgebreide keukentafelgesprekken weer beginnen komt er nog meer druk op de WMO consulenten. Dit in het kader van de toenemende druk op mantelzorgers bij Langer zelfstandig blijven	Er is bij ons niets bekend van het loslaten van een verkorte procedure per 1 januari 2020, welke zou leiden tot verhoogde werkdruk bij de Wmo-consulenten. De doorontwikkeling van mantelzorgondersteuning is een onderwerp waar momenteel veel aandacht naar uit gaat. In dit kader moeten de mogelijkheden van de inzet van mantelzorgmakelaars nog nader worden onderzocht.

Technische vragen 2e Concernbericht 2019

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				wonen? Worden de Mantelzorg Makelaars nu al ingezet? Hoe hoog zijn nu de inhuurkosten binnen de WMO consulenten?	

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
1	nvt		II	Hoeveel bedraagt het aantal fte's en wat zijn de ambtelijke kosten van het suikerlab.	Bij de ontwikkeling van het Suikerlab (inmiddels omgedoopt in Delta Agrifood Business) zijn twee fte's betrokken. De kosten a € 134.000,- worden vergoed middels dekking vanuit de zogenaamde regiodeal, waarover u 20 november 2019 nader over geïnformeerd zult worden.
2	nvt		II	Hoeveel fte's had de gemeente BOZ per 1-1-2019 en hoeveel per 1-1-2020 (raming)	Per 1-1-2019: 515 fte, exclusief de ISD. Per 1-1-2020: 517 fte, exclusief de ISD.
3	voorpagina		II	Jammer. Voorpagina het zelfde plaatje als van de jaarstukken 2018. Geenfantasie?	Bij een volgend Planning & Control document zal meer aandacht besteed worden aan het beeldmateriaal.
4	nvt		II	Wanneer kunnen we de Begroting In een Opslag verwachten?	De begroting in één oogopslag wordt gepubliceerd voorafgaand aan de commissiebehandeling van 5 november 2019.
5	5	3	II	U geeft aan dat kostendekkende exploitaties de leidraad zijn. Geldt dit voor alle exploitaties in programma 3. Graag meer voorbeelden.	Het betreft hier specifiek de weekmarkt. Het is geen uitgangspunt dat bij andere exploitaties (bijvoorbeeld bij sport) kostendekkendheid het uitgangspunt is.
6	5	5	II	Terugbrengen overheadkosten 240.000. Waarom kan dat nu ineens wel en in het verleden niet?	Bij het opstellen van het keuzemenu zijn alle posten doorgelopen. Hierbij is gebleken dat de kosten voor het opleidingsbudget bovengemiddeld liggen. Deze kunnen met € 100.000 afgeraamd worden. Daarnaast wordt op diverse posten binnen bedrijfsvoering in totaal € 140.000 bespaard . Dit zijn bijvoorbeeld besparingen op inhuur personeel, maar ook op telefonie.
7	5	Inl.	II	Zie ook blz. 9. Alg. uitkering. We hebben als systematiek de meicirculaire als uitgangspunt te nemen. Uit eigen beweging wijkt U daar nu van af. Dit is naar de mening van LL zo wezenlijk dat de Rol van de Raad vooraf noodzakelijk is.	Dit is geen technische vraag. Wel wordt het volgende opgemerkt: De gemeentelijke begroting kende een tekort van ruim € 6 mln. in 2020. Door inzet van het keuzemenu is dit tekort teruggebracht naar € 3mln. Om op dit moment niet extra te bezuinigen en daarmee te snijden in voorzieningen voor onze burgers, wetende dat de algemene uitkering in 2020 in de

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					septembercirculaire € 1 mln. hoger is, is de septembercirculaire in de begroting verwerkt.
8	6	Algemeen	II	Het inflatie %. Het bestaand systeem is : Baten en lasten budgetten met het zelfde inflatie % verhogen. Nu stelt U voor dit voor de lastenbudgetten achterwege te laten. Dit is naar de mening van LL zo wezenlijk dat de rol van de Raad vooraf noodzakelijk is.	Dit is geen technische vraag. Wel wordt het volgende opgemerkt: Gezien het tekort op de begroting is ervoor gekozen om de inflatiecorrectie in 2020 aan de lastenkant niet door te voeren. Hiermee wordt deze bezuiniging door meerdere budgetten gedragen (zgn. kaasschaafmethode).
9	10	Keuze menu	II	De gegeven uitleg is wat ons betreft te mager. Zeker in relatie met het niet indexeren van de lastenbudgetten. Graag meer uitleg.	In 2020 wordt € 3 mln. bezuinigd door inzet van het keuzemenu. Op onderdelen zijn deze bezuinigingen concreet (bijvoorbeeld verlaging van het budget voor collegevervoer of verlaging van het opleidingsbudget). Op onderdelen is dit nog niet volledig geconcretiseerd. In de inleiding van de begroting is aangegeven dat u voor het einde van het jaar nader geïnformeerd wordt over de uitwerking.
10	32	2	II	Het nieuwe contract zal tenminste 30 % hoger uitvallen .Hoe is hierin de "occasion "markt meegenomen?	In het kader van duurzaamheid en kostenbesparing is in de nieuwe overeenkomst met de leverancier afgesproken dat de focus wordt gelegd op herverstreking van hulpmiddelen. De hulpmiddelen worden opgeslagen in een depot zodat deze herverstrekt kunnen worden.
11	35	3	II	Wij missen een eerste aanzet in de begroting hoe Bergen op Zoom denkt om te gaan met het Programma Aanpak Stikstof.	Er is een intern handelingskader vastgesteld. Dit geeft aan hoe Bergen op Zoom omgaat met stikstof in relatie tot aanvragen omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen. Het handelingskader houdt kort gezegd in dat aan de hand van een stikstofberekening wordt bepaald of vergunningverlening kan plaatsvinden en of een bestemmingsplan uitvoerbaar is. Dit biedt geen oplossing. De oplossing voor het stikstofprobleem moet van de rijksoverheid komen.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					Het handelingskader is de raad aangeboden bij brief van 20 september 2019, kenmerk U19-013721.
12	61	5	II	De nota reserves en voorzieningen zal worden geactualiseerd. Naar de mening van LL geldt dit ook voor meerdere nota's . Graag een overzicht van nota's die binnenkort geactualiseerd worden.	In 2019 wordt gestart met de herziening van de nota reserves en voorzieningen. Deze zal in 2020 aan de gemeenteraad voorgelegd worden. Daarnaast worden ook de nota rentebeleid en het treasury statuut opgepakt. Het gemeentelijk vastgoedbeleid wordt eind 2019/begin 2020 herzien.
13	64	5	II	Van saldo naar eindtotaal. Opvallend is dat de salarisbegroting niet geprognostiseerd wordt. Is dat realistisch?	In de begroting wordt gewerkt met constante prijzen. Cao-wijzigingen zijn daarom niet meegenomen.
14	69	6	II	Waarom zijn er op het gebied van duurzaamheid de komende jaren geen baten meer te verwachten?	De opbrengst betrof een specifieke subsidie voor project externe veiligheid vanuit de provincie. Voor dit project werden ook deze kosten gemaakt. Zowel de baten als lasten zijn niet meer opgenomen op dit programma.
15	71	Struct. Begrotingssaldo	II	Vanwaar de forse onttrekking ad 4.330 in 2022?	Dit is geen onttrekking maar een storting en heeft grotendeels te maken met de afsluiting van grondexploitatie.
16	76	Precario belasting	II	Verhoging in het centrum .Om welke gebieden gaat het dan precies? Wat gebeurt er met de tarieven buiten het centrum?	De structurele opbrengsten aan precariobelasting zijn € 20.000 lager dan geraamd, daarom wordt voorgesteld om de tarieven voor de terrassen voor 2020 te verhogen om de geraamde opbrengst wel te realiseren. De tabel voor het tarief van de terrassen wordt dan in 2020 als volgt: 1.1 Het incidentele gebruik of genot van voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond als terras voor een café, restaurant, lunchroom of een dergelijke lokaliteit, per m ² :

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					<p>1.1. gelegen langs de gevel van 1 horecaondernemingen op de Grote Markt en het Beursplein:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per jaar € 58,51 • per maand € 14,92 <p>1.1. Overige terrassen op de Grote Markt en 2 het Beursplein:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per jaar € 53,75 • per maand € 13,41 <p>1.1. Overige terrassen binnen de centrumring 3 van de historische stad gelegen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per jaar € 45,61 • per maand € 11,39 <p>1.1. Terrassen aan de centrumring van de 4 gemeente en daarbuiten gelegen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • per jaar € 37,33 • per maand € 9,41 <p>Ter vergelijking: het hoogste tarief voor een terras in 2019 bedraagt in Bergen op Zoom € 50,44 terwijl dit in Roosendaal € 65,55 en in Den Bosch € 91,15 is.</p>
17	77	Afvalstoffenheffi.	II	In de ontwerp begroting van Saver wordt een kostenstijging van 4% gemeld. Deze stijging is nog niet in deze begroting verwerkt. Wat zou het effect op de begroting zijn, als deze stijging wel was verwerkt?	In de begroting is zoveel mogelijk rekening gehouden met werkelijke inzamelcijfers (2018 en deel 2019) en verwachte prijsstijgingen op het gebied van verwerking en inzameling. De prijsstijging die Saver heeft aangekondigd ligt vermoedelijk op 3,3% en wordt veroorzaakt door cao-ontwikkelingen en NEA-indexering. In de begroting die nu voorligt is een deel van de prijsstijgingen al opgevangen. Wanneer 4% was doorgevoerd was deze verhoging zowel aan de kosten- als aan de opbrengstenkant waar te nemen. De afvalstoffenheffing is immers een gesloten financiering.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
18	85	Weerstandsver.	II	Verwacht weerstandsvermogen 32-12-2018. Toch 2019?	Correct, moet 31-12-2019 zijn.
19	87	Kengetallen	II	Grondexploitatie 2019 116%. ?????	Inderdaad geen 116% maar 16%. Dit is in de aangepaste versie van de begroting meteen meegenomen.
20	141	Uitvoeringsplan	II	13 Skatepark. Zou toch uitgevoerd worden in 2020?	Ja, in de oorspronkelijke programmering was het skatepark voorzien in 2020. Gezien het beperkt beschikbare budget voor de moederkredieten is besloten de investering voor het skatepark door te schuiven naar het concept uitvoeringsprogramma 2021.
1	4	Algemeen	VVD	Genoemd wordt: "omdat wij ervan uitgaan dat het Rijk voor 2021 en latere jaren extra middelen voor het sociaal domein beschikbaar stelt". Waarop is de verwachting gebaseerd?	Er is een stevige lobby opgezet. Niet enkel vanuit onze gemeente, maar bijvoorbeeld ook vanuit de G40. Veel gemeenten kennen forse tekorten binnen het sociaal domein. De verwachting is dat het Rijk extra middelen beschikbaar zal stellen voor het sociaal domein.
2	4	Algemeen	VVD	Er is een keuzemenu van 3 mln. Bij het beleidskader werd een keuzemenu van 5 mln aangekondigd. Wat verklaart het verschil? (Dit staat los van de keuze van het college om 3 mln "in te zetten" , je kunt prima een keuzemenu van 5 mln presenteren en daar, beargumenteerd, 3 mln van inzetten)	Onlangs heeft u het raadsvoorstel begroting 2020 en meerjarenraming 2021–2023 (RVB19-0099) ontvangen. Hierbij is een bijlage toegevoegd waarin het niet ingezette keuzemenu is opgenomen. Er is wel degelijk een keuzemenu opgesteld. Het college heeft aangegeven hoe hij dit in 2020 wil inzetten.
3	4	Algemeen	VVD	De begroting 2018 kende voor de latere jaarschijven 2020 en 2021 forse overschoten, resp. 732k en 1.533k. Het is een structureel fenomeen dat de latere jaarschijven rooskleuriger zijn dan de eerdere. Nu (relatief) opnieuw. Wat maakt dat we ervanuit kunnen gaan dat het verre begrotingsjaar 2023 een aanzienlijk lager begrotingstekort kent dan de eerdere jaren?	Bij de begroting zijn we voor ruim 65% van de inkomsten afhankelijk van rijksbijdragen (algemene uitkering en Buig). De begroting is voor de algemene uitkering gebaseerd op de septembercirculaire. De kans is aanwezig dat in 2023 het bedrag van de algemene uitkering zal afwijken van hetgeen we nu ramen, maar we hebben nu geen betere informatie dan de septembercirculaire. Hetzelfde geldt in zekere mate ook voor de Buig.
4	4	Algemeen	VVD	Vrijtijdseconomie, cultuur en sport. Bij het beleidskader vroeg onze fractie om meer inzicht in de fors hogere budgetten voor deze taakvelden i.r.t.	Geantwoord is toen dat dat meer inzicht vraagt om een nadere en zeer arbeidsintensieve analyse op regelniveau van de jaarrekeningen van de vergeleken gemeenten. Dit om

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				andere gemeenten. We vernemen daar bijzonder weinig van anders dan 100.000 euro besparing. Graag nadere toelichting.	erachter te komen uit welke onderdelen de budgetten zijn opgebouwd om de vergelijking te kunnen beoordelen. Dit onderzoek is gelet op de capaciteitsinvestering die het vraagt nog niet uitgevoerd.
5	6	Algemeen	VVD	<p>Schuldenlast. Begrijpen we het correct dat er twee factoren zijn waardoor de twee coalitieafspraken over de schuldenlast (nl. 90% quote in 2026 en lagere schuld in 2022 dan in 2018) in het geding komen: 1. Afwentelen van exploitatietekorten op de algemene reserve en 2. Investerings die niet in de moederkredieten zijn opgenomen (zoals Eventum, bouwclubs, parkeergarage). Correct?</p> <p>Tevens: kan een uitsplitsing gemaakt worden waarin de zwaarte van deze factoren t.a.v. de schuldenlast tot uitdrukking komt? Daarbij tav de exploitatietekorten graag onderscheid tussen enerzijds de decentralisaties sociaal domein en anderzijds overige zaken.</p>	<p>1. Het hoger percentage in 2026 wordt vooral veroorzaakt door de hogere exploitatietekorten. De doorschuif van de investeringen leidt er vooral toe dat de schuld nu iets minder hoog is dan voorzien bij beleidskader maar in 2021 en 2022 iets hoger uitvalt door deze doorschuif (zie ook de grafiek op pagina 92).</p> <p>2. Overzicht tekorten (-) en aandeel sociaal domein</p> <p>2018: Jaarrekening: - 0,15 mln. waarvan sociaal domein + 1,9 mln. 1^e CB: + 0,6 mln. 2^e CB: -3,3 mln. waarvan sociaal domein -2,0 mln.</p> <p>2019: 1^e CB: - 4,2 mln. waarvan sociaal domein – 3,0 mln. 2^e CB: - 6,6 mln. waarvan sociaal domein - 3,2 mln.</p> <p>Totaal effect exploitatietekorten 2018 en 2019 is 14,8 mln.</p> <p>Het doorschuiven van de investeringen leidt niet tot een hogere schuldenlast in 2026.</p>
6	7	Algemeen	VVD	<p>Genoemd wordt: “Gezien de negatieve ontwikkeling van het begrotingssaldo deze zomer hebben wij onvoldoende gelegenheid gehad om de maatregelen in beeld te brengen en af te wegen om de schuldquote terug te brengen tot 90% in 2026.”</p> <p>Zin wordt niet begrepen. Bij het beleidskader zou de schuldquote in 2026 op 93% uitkomen. Dan komt daar</p>	Het negatieve saldo van het 2 ^e Concernbericht en de doorwerking hiervan naar 2020 en volgende jaren heeft ertoe geleid dat veel extra inspanning nodig was voor het opstellen van de begroting.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				<p>nog een extra schep bovenop. Dan blijft toch sowieso de noodzaak staan om de 3% weg te poetsen? Sterker, dan wordt die noodzaak toch enkel groter? De zin zou begrepen kunnen worden wanneer de begroting nu een schuldquote van 90,8% in 2026 had opgeleverd, nl. dat de extra tegenvallers niet zouden zijn verwerkt. Graag toelichting van de bedoeling van de zin in het licht van voorgaande opmerkingen.</p>	
7	10	Algemeen	VVD	<p>Keuzemenu. "De aangegeven mutatie bedraagt € 2.420.000, omdat een van de posten uit het keuzemenu het niet indexeren van de lasten met 1,7% is. Dit levert een voordeel op van € 580.000. Omdat deze kosten nog niet in de begroting waren verwerkt levert dit geen mutatie op."</p> <p>Graag nadere toelichting op de uitsplitsing in 2.420.000 euro en 580.000 euro. Wat wordt daarmee bedoeld? Waar komt die 580.000 euro in 2020 terug?</p> <p>Tevens: "Voor 2021 en latere jaren is een extra bedrag van € 1,5 miljoen opgenomen"</p> <p>Waar bestaat deze 1,5 mln uit? Het bedrag wordt enerzijds genoemd t.a.v. een onzekere extra rijksbijdrage en anderzijds t.a.v. niet nadere gespecificeerde bezuinigingsmaatregelen. Tegelijkertijd wordt de jaarschijf 2021 wel genoemd als het jaar waarin e.e.a. structureel sluitend is. In het verlengde: gaat de provincie als toezichhouder dat degelijk genoemd vinden; structureel sluitend door een onzekere extra rijksbijdrage of niet nadere gespecificeerde bezuinigingsmaatregelen?</p>	<p>De toelichting op het keuzemenu is gegeven in de inleiding van de begroting (pagina 5 en 6).</p> <p>De € 580.000 komt niet terug als mutatie omdat er ten opzichte van de jaarschijf 2020 in de begroting 2019 geen mutatie heeft plaatsgevonden. De indexering van 1,7% op de lastenkant is niet doorgevoerd.</p> <p>Deze € 1,5 mln. is nog niet nader gespecificeerd. Er worden aanvullende middelen vanuit het Rijk verwacht. Indien deze middelen niet beschikbaar worden gesteld wordt bezien op welke wijze € 1,5 mln. bezuinigd kan worden.</p> <p>De provincie zal de begroting naar onze inschatting degelijk genoeg vinden. De begroting is tenminste structureel sluitend op basis van het laatste jaar.</p>

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
8	55	4	VVD	Wet Private Kwaliteitsborging. “Daarnaast zal er werk verschuiven naar werkzaamheden waarvoor geen leges geheven kunnen worden” Welke werk betreft het? Wat is de motivering van de wetgever om gemeenten daarvoor geen leges te kunnen laten heffen?	De WKB maakt dat de constructieve toets aan de markt wordt overgelaten, dit betekent dat over deze werkzaamheden geen leges kunnen worden geheven. De werkzaamheden van de gemeente verschuiven naar het vooroverleg waar beperkt leges over geheven kunnen worden. Daarnaast dienen de certificaten van de private kwaliteitsborger en het bouwdoossier door de gemeente te worden gecontroleerd. Waarom de wetgever hier geen leges tegenover stelt is een vraag die aan de landelijke wetgever gesteld moet worden. Hierbij kan nog wel worden opgemerkt dat de kosten die de aannemer maakt voor het inschakelen van de kwaliteitsborger aan de opdrachtgever(vergunninghouder) worden doorberekend.
9	60	5	VVD	Bij de begroting 2018 was het nog een te grote stap om de klanttevredenheid per casus/interactie te meten en daarnaast ook service level management toe te passen aan de hand van kpi's (kritische prestatie indicatoren) . Daarvoor was eerst nodig om de klanttevredenheid te meten en meer algemeen verslag te doen. In hoeverre is dat gelukt en in hoeverre is het haalbaar om een volgende stap te maken?	In 2020 gaan we de klanttevredenheid van onze inwoners over de baliedienstverlening continu, gedurende het gehele jaar, meten. De eerste resultaten worden eind tweede kwartaal aangeleverd.
10	65	5	VVD	ICT WBW. De extra kosten van 500.000 euro in 2021 komt bovenop de eerdere toename van 700.000 euro?	Nee. In de begroting van ICT WBW voor 2020 stond inderdaad een stijging van ongeveer € 700.000 in de laatste jaren. Ondertussen is de eerste begrotingswijziging 2020 voor zienswijzen aan de raad aangeboden. De bedragen uit deze wijziging zijn al wel in de gemeentelijke begroting 2020 opgenomen.
11	75	3.1	VVD	De waarde ontwikkeling voor woningen en niet-woningen worden hier genoemd. De inflatie is bekend. Waarom worden dan de nieuwe OZB tarieven niet genoemd? Geldt ook voor de tabel op pagina 79.	Ieder jaar wordt in december bij het raadsvoorstel belastingmaatregelen het definitieve tarief voor de OZB pas bekend, de reden hiervoor is dat dan rekening gehouden kan worden met de voorlopige waardeontwikkeling zoals die

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord								
					gebaseerd is op de uitgevoerde taxaties tot oktober (60%-70%), bij het opstellen van de begroting zijn pas de waardeontwikkeling cijfers tot medio juli bekend (30%-50%). Op deze wijze sluiten de voorlopige waardeontwikkeling cijfers beter aan bij de definitieve waardeontwikkeling cijfers van alle taxaties (100%) zoals deze pas medio het jaar erop bekend zijn.								
12	76	3.1	VVD	Hondenbelasting. Het tarief wordt bij deze belasting niet genoemd. Wat is het tarief voor 2019 en wat is het tarief voor 2020? (eerste hond, tweede en volgende honden en kennels)	Conform de motie wordt de hondenbelasting na 5 jaar afgeschaft. De tarieven voor 2019 als volgt: <table style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>Soort</td> <td>Tarief 2019</td> </tr> <tr> <td>1e hond</td> <td>33,20</td> </tr> <tr> <td>2 en meer</td> <td>53,90</td> </tr> <tr> <td>kennel</td> <td>103,90</td> </tr> </table> Het tarief voor 2020 wordt zoals gebruikelijk opgenomen in het raadsvoorstel Belastingmaatregelen 2020, dat u voor behandeling in december 2019 krijgt aangeboden.	Soort	Tarief 2019	1e hond	33,20	2 en meer	53,90	kennel	103,90
Soort	Tarief 2019												
1e hond	33,20												
2 en meer	53,90												
kennel	103,90												
13	86	3.2	VVD	Weerstandratio. Neemt in 2022 en 2023 flink toe. Klopt de indruk dat dit vooral gebeurt door het kleiner worden van de blokkeringen in de algemene reserve? Klopt tevens de indruk dat het vooral gaat om het grondbedrijf?	Ja, dat zijn de voornaamste factoren.								
14	86	3.2	VVD	Schulden. Is het correct dat we deze raadsperiode zijn begonnen met een netto schuldquote waarvan de teller (netto schulden) op 218.050.000 euro stond (begroting 2018)? Tevens correct dat de netto schulden sindsdien met 50 miljoen zijn toegenomen? (268-218)	De constatering dat in de begroting 2018 een schuld stond van € 218 mln. is correct. Tegelijkertijd is het zo dat in 2018 eerder genomen besluiten, zoals over de bouwclubs en de parkeergarage Grote Markt, zijn verwerkt. Daarom is de geschatte schuld in de begroting 2018 niet relevant in de vergelijking met de geraamde schuld eind 2020. Als die vergelijking dan toch gemaakt moet worden ligt het meer voor de hand te kijken naar de werkelijke schuld op 31-12-2018 van € 240 mln. waarbij ook waarschijnlijk in 2020 nog								

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord												
					investeringen ten uitvoer worden gebracht die hun oorsprong kennen in de vorige collegeperiode.												
15	87	3.2	VVD	Grondexploitatie. Deze indicator is toegenomen t.o.v. 2018. Gaf dit in 2018 nog een ratio van 25:235 (=10,7%), nu is die 41:248 (=16,7%). 25 vs. 41 (niet enkel een beetje méér, terwijl we toch vooral lopende plannen aan het uitrollen zijn. Hoe kan dat?	De verhoging van de indicator ten opzichte van begroting 2018 komt doordat in 2017 voor de begroting 2018 van positievere grondopbrengsten was uitgegaan dan in de praktijk is gerealiseerd (hetgeen in 2018 leidde tot een hogere werkelijke boekwaarde dan begroot). Bij de jaarrekening 2018 en begroting 2019 was het kengetal daardoor al bijgesteld naar 16%. Overigens neemt bij nieuwe plannen de boekwaarde altijd juist eerst toe door kosten voor het bouwrijp maken, voordat opbrengsten uit bouwrijpe grond op een later moment worden gerealiseerd (wat op dat moment leidt tot een verlaging van de boekwaarde).												
16	90	3.3	VVD	2a Investerings. Wat is het effect op de schuldquote als de ruimte in de moederkredieten (8,5mln) bepalend is niet alleen voor de investeringen vanaf 2019, maar ook dáárvoor? (m.a.w. als de genoemde 17mln worden inbegrepen in de limiet van 8,5 mln jaarlijks?)	€ 17 mln. minder investeringen heeft een effect op de schuldquote van ongeveer 6%.												
17	92	3.3	VVD	Op pagina 86 worden de netto schulden nog op 268mln gezet. Op pagina 92 op 274,3mln. Wat is waar? Gaat het om verschillende peildatums? Gaat het op pagina 86 wellicht om het gemiddelde tussen 1/1 en 31/12? Graag toelichting.	Pagina 86 gaat inderdaad om een gemiddelde waarbij op pagina 92 begin- en eindstand vermeld worden. Beide aannames zijn correct. Verder benadrukken wij dat het schatten van de schuld wat ruimere marges kent dan reguliere budgetten omdat er veel meer factoren zijn waarbij je niet overal evenveel invloed op hebt.												
18	92	3.3	VVD	Tabel op pagina is helder in opzet. Graag dezelfde tabel met de aanvulling van het jaar 2018.	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;"></td> <td style="width: 20%; text-align: right;">2018</td> <td style="width: 20%;"></td> </tr> <tr> <td>Netto schuld</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Huidige situatie</td> <td></td> <td style="border: 1px solid black; text-align: right;">-225,0</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Saldo (Investeren/Afschrijven) Riolen</td> <td></td> <td style="border: 1px solid black; text-align: right;">-3,7</td> </tr> </table>		2018		Netto schuld			Huidige situatie		-225,0	Saldo (Investeren/Afschrijven) Riolen		-3,7
	2018																
Netto schuld																	
Huidige situatie		-225,0															
Saldo (Investeren/Afschrijven) Riolen		-3,7															

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord																				
					<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right;">Saldo (Investeren/Afschrijven)</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;"> Investeringen</td> <td style="text-align: right;">-7,9</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;"> Saldo (Onttrekkingen/Reserveringen)</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;"> Reserves</td> <td style="text-align: right;">-6,0</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;"> Grondbedrijf</td> <td style="text-align: right;">2,4</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Saldo begroting</td> <td style="text-align: right;">0,0</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Balansmutaties</td> <td style="text-align: right;">-1,4</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;"> Vastgoed</td> <td style="text-align: right;">1,0</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Netto schuld</td> <td style="text-align: right;">-240,6</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">Schuldquote</td> <td style="text-align: right;">100,7%</td> </tr> </table>	Saldo (Investeren/Afschrijven)		Investeringen	-7,9	Saldo (Onttrekkingen/Reserveringen)		Reserves	-6,0	Grondbedrijf	2,4	Saldo begroting	0,0	Balansmutaties	-1,4	Vastgoed	1,0	Netto schuld	-240,6	Schuldquote	100,7%
Saldo (Investeren/Afschrijven)																									
Investeringen	-7,9																								
Saldo (Onttrekkingen/Reserveringen)																									
Reserves	-6,0																								
Grondbedrijf	2,4																								
Saldo begroting	0,0																								
Balansmutaties	-1,4																								
Vastgoed	1,0																								
Netto schuld	-240,6																								
Schuldquote	100,7%																								
19	141 e.v.	Uitvoeringsplan	VVD	<p>- “Verzamelkrediet automatisering / ICT / Betreft het jaarlijkse krediet voor automatisering/ICT waar gedurende het jaar diverse applicaties van worden aangeschaft.” => hoe verhoudt zich dit tot de ICT WBW en de outsourcingvisie? Jaar na jaar voor 3 ton aan applicaties aanschaffen? Wat gebeurt daar?</p>	<p>Voor de vorming van ICT WBW was er jaarlijks een krediet van € 750.000 voor de instandhouding van zowel onze software als onze hardware. Bij de vorming van ICT WBW is daarvan € 330.000 overgegaan naar ICT WBW. Daarmee bleef € 420.000 jaarlijks over voor instandhouding en vernieuwing van software.</p> <p>Er is een relatie met de outsourcingvisie van ICT WBW voor zover wij softwaresystemen als dienst af gaan nemen (SAAS). De software draait dan niet op de hardware bij ICT WBW, maar bij de leverancier van de software. Op dit moment hebben wij een passieve outsourcingstrategie van software. Indien we software moeten vervangen, hebben we de voorkeur voor het afnemen ervan als dienst.</p> <p>De hoogte van het softwarekrediet is gebaseerd op benodigde middelen uit het verleden. Op basis van de</p>																				

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				<ul style="list-style-type: none"> - “De Maagd: vervangen trekkenwand”. 1 mln euro extra schuld creëren?! Graag toelichting op nut en noodzaak. 	<p>daadwerkelijke bestedingen is besloten dit krediet vanaf 2021 te verlagen naar € 320.000 per jaar.</p> <p>Het betreft een reguliere vervanging van de trekkenwand i.v.m. einde looptijd. Daarnaast geeft het keurings- en inspectierapport aan dat de trekkenwand vervangen dient te worden. Er zijn vaker storingen aan de trekkenwand en deze kan gedurende een voorstelling uitvallen. Zonder trekkenwand kan de schouwburg niet functioneren. De vervanging van de trekkenwand past binnen het uitvoeringplan moederkredieten.</p>
20	147	Taakvelden	VVD	Graag een toelichting op de substantieel hogere bedragen bij de taakvelden 5.2 5.3 en 5.4 t.o.v. andere gemeenten. Deze taakvelden zijn in BoZ zowel fors hoger in vergelijking met gemeenten met een grootte van 50.000 tot 100.000 inwoners als het algehele gemiddelde in Nederland. Per inwoner ruwweg een factor 2 verschil	Wij verwijzen u naar het antwoord op vraag 4 hierboven. Het onderzoek hiernaar is gelet op de capaciteitsinvestering die het vraagt niet uitgevoerd.
21			VVD	<p>N.a.v. brief U19-015993 over de geconstateerde fouten in de begroting (en de hierop gecorrigeerde begroting die daarachter zit) heb ik een aanvullende vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op pagina 75 staat nu: “Opbrengst: € 14.963.000 (bestaande uit woningen € 6.918.000, eigenaren niet-woningen € 4.625.000 en gebruikers niet-woningen € 3.420.000).” - Op pagina 80 staat nu: <ul style="list-style-type: none"> o Gebruikersheffing niet woningen, 3.420 o Eigenarenheffing woningen, 4.625 o Eigenarenheffing niet woningen, 6.918 	<p>Dank voor uw oplettendheid.</p> <p>In de tabel zijn de bedragen bij OZB woningen en OZB niet woningen omgewisseld.</p> <p>Het moet zijn: OZB woningen: € 6.918.000. OZB niet woningen: € 4625.000.</p>

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				Ik lees dit nu een paar keer opnieuw, maar volgens mij correspondeert dit toch niet met elkaar. De eigenarenheffing woningen en eigenarenheffing niet woningen is omgewisseld. Als ik kijk naar de begroting <u>2019</u> dan neem ik aan dat pagina 80 correct is en pagina 75 niet. Klopt dat?	
22	53	4	VVD	<ol style="list-style-type: none"> Op pagina 53 (programma 4) staat in productgroep 403 (stedelijke en ruimtelijke ontwikkeling) een forse daling van de lasten. Van 29.672k (2020) naar 27.353k (2021) naar 22.644k (2022) naar 17.467k (2023). Wat gebeurt hier? Tevens staat op dezelfde pagina, zelfde productgroep, in 2022 een forse storting naar de reserves, 4.988k. Wat gebeurt hier? 	<ol style="list-style-type: none"> De dalende tendens komt door de geraamde lasten van het grondbedrijf. Het is overigens een vrij gebruikelijk beeld in iedere begroting dat deze dalen gedurende de begrotingsperiode. Dit komt door verwachte winstnemingen bij het grondbedrijf
1	Begr. Pag 15, 23 en verder	Doelen	D66	Is het mogelijk om kengetallen te koppelen aan de subdoelen (SMARTI geformuleerd) of te verwijzen naar de programma's waar deze subdoelen in worden uitgewerkt , om de raad de mogelijkheid te geven de effecten na te gaan?	In de begroting zijn alleen de wettelijke indicatoren opgenomen. Deze zijn verspreid over de programma's terug te vinden in de begroting. Daarnaast zijn in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kengetallen vermeld. De wettelijke indicatoren en kengetallen moeten ervoor zorgen dat gemeenten onderling beter vergelijkbaar zijn. Er zijn geen gemeentelijke indicatoren opgenomen in onze P&C-documenten en daarom is er geen koppeling met de hoofd- en subdoelstellingen gemaakt.
2	p.5	Keuzemenu	D66	Verhogen parkeertarieven: graag doorrekenen wat de effecten zijn op het aantal bezoekers.	Verhoging van parkeertarieven kan van invloed zijn op de vervoerswijze keuze van bezoekers (auto laten staan en met ov of fiets komen). Diverse landelijk onderzoeken laten zien dat verhoging van tarieven niet automatisch leidt tot minder

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					bezoekers. Statistisch doorrekenen van dergelijke effecten is niet mogelijk.
3	Begr. Pag 6	Algemeen	D66	Het inflatiepercentage van de lastenbudgetten wordt achterwege gelaten en dat van de baten blijft geëffectueerd. Hoe verhoudt dit zich tot boekhoudkundige eisen??	Dit is toegestaan. De in de begroting opgenomen posten dienen realistisch geraamd te worden.
4	Begr. Pag 8	GRP	D66	De besluitvorming rondom de GRP is nog niet afgerond maar kunnen wel tot kostenstijging leiden. Wat gaat dit nog betekenen? Kan worden afgesproken dat e.e.a. binnen de nu begrote uitgaven dient te blijven omdat de rioolwerkzaamheden nu al een behoorlijk deel van de exploitatie van de begroting behelzen?	In het GRP 2020-2023 is sprake van een kostendekkend tarief waarbij wordt voldaan aan de eis van het BBV dat de voorziening niet negatief mag komen te staan. Om dit te borgen is het noodzakelijk dat de rioolheffing naar boven moet worden bijgesteld. Het GRP is inmiddels voor behandeling aan de raad aangeboden en staat geagendeerd voor de BV1 op 24 oktober 2019. De kosten voor de riolering bestaan uit exploitatielasten en de kosten van de kapitaalinvesteringen. Op dit moment is 33% van de vervangingswaarde gekapitaliseerd. In de komende jaren zullen de kosten van de kapitaalinvestering alleen maar toenemen omdat meer riolen vervangen gaan worden.
5	p.9	Leges omgevingsvergunningen	D66	De wet is in mei 2019 aangenomen. Reeds in februari waren er gesprekken tussen VNG en de minister van BiZa. Waarom is niet al in het beleidskader melding gemaakt van deze verminderde ontvangst van leges?	De gevolgen van de komende wet zijn niet eerder in beeld gebracht omdat pas later duidelijkheid werd verkregen over het tijdstip van inwerkingtreding. Pas na het beleidskader 2019 zijn we begonnen om de gevolgen van de komende wet in beeld te brengen.
6	Presentatie, p. 10, meerjarig perspectief	Keuzemenu	D66	Wat zijn de overwegingen om 1,5 miljoen te bezuinigen op het sociaal domein en slechts 240.000 op de bedrijfsvoering? Zullen binnen bedrijfsvoering nog mogelijkheden van bezuinigen worden onderzocht?	In programma 5 zijn de lasten opgenomen van overhead: de ondersteunende diensten zoals ICT, huisvesting, P&O, financieel. In programma 5 zijn dus niet alle salariskosten van alle medewerkers in dienst bij de gemeente Bergen op Zoom opgenomen. De totale lasten van het sociaal domein zijn ruim € 117 mln. De lasten van overhead bedragen € 25 mln.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					Op basis van het totaalbedrag en de bezuinigingsmogelijkheden is het bedrag in het keuzemenu bepaald.
7	p. 10 dia Saldo begroting	Meerjarig perspectief	D66	<ul style="list-style-type: none"> - Hoe kan het dat de gevolgen van het btw mengpercentage bij het beleidskader nog niet voorzienbaar waren? Is hier sprake van een onverwachte wijziging? - Wat verklaart de piek in het negatieve saldo overhead in 2022 (jaren ervoor -550 milj, -669 milj) en nadien (-620)? 	<p>BTW-mengpercentage: Deze gevolgen zijn in het beleidskader aangegeven (pagina 17 beleidskader). De stijging in de post overige kosten is het totaal van alle overige mutaties die bij het onderdeel "Wat mag het kosten" per programma worden toegelicht. De piek wordt met name veroorzaakt door het verwerken van het saldo van de begroting.</p>
8	p. 10	Meerjarig perspectief/ Evenementenbeleid	D66	<ul style="list-style-type: none"> - Is hoeverre is sprake van een sterke stijging van de huurtarieven voor standhouders, kermisattracties bij evenementen. Zo ja, met welke percentages. - In hoeverre zijn de leges voor evenementen kostendekkend? - Waarvoor is de 185 K. extra budget voor evenementen bestemd? 	<p>In de nota evenementenbeleid staat opgenomen: om te komen tot een meer kostendekkend evenementenbeleid is het nodig om de meerkosten die de gemeente i.r.t. het evenement heeft door te berekenen aan de organisator. Hiervoor worden deze kosten in 2020 inzichtelijk gemaakt waarna de tarieven duidelijk worden. Om welk percentage het zal gaan is nu niet te beantwoorden omdat de tarieven nog niet inzichtelijk zijn. Organisatoren betalen nu geen huur voor gebruik evenementenlocaties. Momenteel zijn de leges niet kostendekkend als gevolg van vrijstelling van leges indien aanvrager een vereniging/stichting is. In de nota evenementenbeleid staat opgenomen dat om te komen tot een meer kostendekkend evenementenbeleid het nodig is de legesverordening te wijzigen en de leges door te berekenen aan de organisator. De hoogte van de leges is afhankelijk van het risicoprofiel van het evenement en de daaraan gekoppelde gemiddelde inzet van personeel voor de behandeling van een dergelijke vergunningsaanvraag. Het extra budget voor evenementen is nodig om de kosten te kunnen dekken die de gemeente zelf maakt ten aanzien van</p>

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					evenementen maar waarvoor nu geen budget geraamd is. Het gaat hierbij om het ophogen van de post Energie met € 50.000 en het ophogen van het budget voor de inzet van realisatie en beheer met € 122.000.
9	p. 32, progr. 2	Jeugdzorg	D66	- Hoe verhouden zich de kosten voor toegankelijke tot niet-toegankelijke jeugdzorg?	Van het bedrag voor Jeugd wat is opgenomen in de begroting is € 15 mln. gereserveerd voor de kosten van de niet vrij toegankelijke zorg. Het overige bedrag betreft de kosten voor de toegang jeugd. Voornamelijk de inzet van jeugdprofessionals. Het bedrag wat wordt besteed aan vrij toegankelijke zorg voor Jeugd is ongeveer € 1,5 mln. De budgetten daarvoor zitten in de begroting onder de budgetten voor Wmo (Wijzijn en GGZ-preventie) en Volksgezondheid (Jeugdgezondheidszorg).
10	Progr. 3, p. 37 Bijlagen boek pag. 27	Bouwclubs	D66	- Hoeveel leden hebben de bouwclubs? - Hoe groot is het totale bedrag aan subsidie dat de bouwclubs thans krijgen? - Hoeveel inkomsten genereert men zelf via contributie, sponsoring, eigen inkomsten e.d.?	Totale bedrag aan subsidie is € 101.539. Deze subsidie dekt de huurkosten voor de bouwkoten en wordt beschikbaar gesteld ter uitvoering van een raadsbesluit dat met dit doel genomen is. Om deze reden ligt aan de subsidie geen subsidieaanvraag en verantwoording ten grondslag. Zodoende is er geen zicht op het aantal leden van de bouwclubs en de wijze waarop en/of de mate waarin men eigen inkomsten genereert.
11	idem			- Wat is het totale aantal leden van de sportverenigingen in Bergen op Zoom? - Wat is het totale bedrag aan subsidie die de sportclubs krijgen? - Hoeveel inkomsten genereert men zelf?	Er zijn 11.180 leden bij de sportverenigingen. Het totale bedrag dat tot nu toe in 2019 is uitgekeerd aan subsidies aan sportverenigingen en sportstimuleringsactiviteiten is € 77.000.
12	Idem, Bijlagen	Bouwclubs	D66	- Centrale huisvesting bouwclubs: welke argumenten zijn er voor en tegen een heroverweging van het eerder genomen besluit, zulks mede in het licht van de	De vraag over argumenten voor en tegen is geen technische, maar een politieke vraag.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
	boek pag. 27			behoorlijke mutatie die voor 2020 op de rol staat (€ 2.000.000,00).	De mutatie van € 2 mln. in 2020 maakt onderdeel uit van het totaalkrediet van € 5 mln. dat door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld voor de centrale herhuisvesting van de bouwclubs. Het krediet is gefaseerd in jaarschrijven opgenomen. 2018 € 1 mln; 2019 € 2 mln. 2020 € 2 mln. Het betreft dus geen extra mutatie.
13	p.90 r.k./dia Algemene dienst van de presentatie.	Par. 3.3, Financiering/Algemene Dienst	D66	Van de 17 milj. aan investeringen wordt 8 milj doorgeschoven naar 2020 of later. Kunt u nog even precies aangeven wat naar welk jaar en voor welk bedrag wordt doorgeschoven?	2020: € 3 mln. (15 -/- 12); 2021: € 3,5 mln. (13.5 -/- 10); 2022: € 2 mln. (10.5 -/- 8.5).
14	Bijlagen boek Pag. 38	Geldleningen	D66	Zijn de ontwikkelingen op de geldmarkt (rente) aanleiding om het beleid wat betreft het aantrekken van geld aan te passen?	Het aantrekken van geld gebeurt conform het Treasurystatuut zoals dit in december 2015 is vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten hierbij zijn de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • Maximale korte financiering (in de praktijk gemiddeld 20 mln.); • Bij rente kapitaalmarkt < 2,5% kiezen voor overwegend lange looptijden (minimaal 10 jaar); • Minimale looptijd financieringsportefeuille van 6 jaar. <p>Hieraan wordt nu al een aantal jaren strikt uitvoering gegeven. Op de korte financiering wordt al bijna 4 jaar een negatieve rente betaald (we krijgen geld toe als we lenen) en voor de langlopende financiering wordt gekozen voor langere looptijden (ter indicatie: in 2019 tot dusver drie nieuwe</p>

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					<p>leningen afgesloten, € 10 mln., looptijd 15 jaar, € 5 mln., looptijd 20 jaar en € 15 mln., looptijd 25 jaar). Hiermee is de gemiddelde looptijd van de lening portefeuille verder toegenomen en bedraagt deze circa 9 jaar. Het college heeft ook de mogelijkheid nu reeds leningen af te sluiten met een stortingsdatum in de toekomst waarvan de hoogte van de rente nu reeds wordt bepaald. In juni 2015 is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en is een lening afgesloten met een stortingsdatum in 2018. Achteraf kan geconstateerd worden dat het college hiermee weliswaar rentezekerheid gekocht maar dezelfde lening in 2018 ongeveer 1% goedkoper was. Het college houdt de ontwikkeling van de rente nauwlettend in de gaten en houdt de mogelijkheid open om leningen af te sluiten met een stortingsdatum in de toekomst. Tegelijkertijd weten we dat hier een prijskaartje aanhangt (een opslag op het tarief door de uitgestelde storting). Bij dit soort beslissingen wordt de raad via de auditcommissie meegenomen in de overwegingen. Door dit beleid is de afgelopen jaren maximaal geprofiteerd van de (negatieve) korte rente. Verder is de gemiddeld te betalen rente op de langlopende leningen sterk gedaald (zie ook tabel op pagina 93) en is het renterisico afgenomen door de gemiddelde looptijd te vergroten. Een renterisico blijft altijd bestaan tenzij je op enig moment geen financiering meer nodig hebt.</p>
15	diverse	Subsidies	D66	Kunt u een totaaloverzicht geven van de subsidies die de gemeente zelf verstrekt, ingedeeld naar programma? Hoeveel bedraagt het percentage subsidie van de totale inkomsten van de subsidieontvanger? In welke gevallen is tevens sprake van inbreng private gelden (PPS)?	Voor het eind van dit jaar stellen wij het subsidieregister 2019 op. Hierin zijn de door de gemeente verstrekte subsidies opgenomen. Dit register is op dit moment nog niet beschikbaar.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					Hierin is niet het percentage subsidie van de totale inkomsten van de subsidieontvanger opgenomen of inbreng van private gelden.
16	p.96	Par. 3.4 IBOR	D66	<ul style="list-style-type: none"> - Welke besparing zou het terugbrengen van het onderhoudsniveau Parken van B. naar C. opleveren? - Welk type van onderhoudstaak zou zich lenen voor burgerparticipatie (right to challenge), bijv. groen of straatmeubilair? 	De besparing die het terugbrengen van de beeldkwaliteit bij Parken van B naar C met zich mee brengt is € 143.000 . Participatie is met name mogelijk op gebied van zwerfvuil en onkruid. Daarnaast is (met georganiseerde groepen) te overwegen om bv knotwilgen te knotten.
17	p.98	Par. 3.4 IBOR	D66	<ul style="list-style-type: none"> - Zelfde vragen voor woongebieden? 	De besparing die het terugbrengen van de beeldkwaliteit bij woongebieden van B naar C met zich mee brengt is € 816.000 . Participatie is met name mogelijk op gebied van bladruimen, zwerfvuil en onkruid. Daarnaast is (met georganiseerde groepen) te overwegen om bv knotwilgen te knotten.
18	p.98	Par. 3.4 Onderhoud kapitaalgoederen	D66	<ul style="list-style-type: none"> - Kaderstellende documenten: - Bestaan er plannen voor het updaten van kaderstellende documenten als het Waterplan en het Groenstructuurplan? - Wat is de betekenis van een Waterplan voor de GRP (riolenplan)? 	Het Waterplan had een looptijd tot 2007. In 2009 is de gemeentelijke wateropgave geformuleerd in een separaat document als uitvoeringsprogramma van het GRP 2008-2012. Inmiddels is het nieuwe GRP in het besluitvormingsproces waarbij geen afzonderlijk uitvoeringsprogramma is opgenomen.
19	131	Par. 3.6 grondbeleid	D66	<ul style="list-style-type: none"> - Hoeveel grond heeft de gemeente nog in bezit buiten de grond die reeds in exploitatie is genomen of gepland? Welke daarvan lenen zich voor verkoop? Is daarvan nu of later een overzicht van te geven? 	Momenteel zijn er, naast de in exploitatie genomen gronden en strategische grondposities, geen gronden die in aanmerking komen om te worden verkocht maar die nog niet voor verkoop zijn aangeboden.
20	131	3.6 grondbeleid	D66	<ul style="list-style-type: none"> - Welke mogelijkheden zijn er om gronden te verkopen voor toeristische ontwikkeling, bijvoorbeeld nabij de Binnenschelde? - Zijn er nog plannen voor het Zeebra-terrein (langs A4)? 	Voor eventuele toeristische ontwikkeling loopt er momenteel een openbare aanbestedingsprocedure voor de locatie Gertrudisboulevard 225. Voor het overige hebben wij voor toeristische ontwikkelingen op dit moment geen gronden te koop. Voor het Zeebra-terrein zijn er momenteel geen plannen.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
21	Begr. Pag 40	Onderwijs	D66	Is het college met D66 van mening dat niet de taallessen doel zijn maar de participatie en dat maatschappij- en burgerschapsleer het doel is en de taal het middel?	Dat klopt. Taal is het middel om zelfredzaam te worden, eigen regie te kunnen voeren en zelfstandig te kunnen participeren binnen de Bergse samenleving.
22	Begr. Pag 40	Onderwijs	D66	In hoeverre valt onder de extra onderwijsinzet op techniek ook aandacht voor onderwijs op het punt van (groene) chemie?	Het regionale plan Sterk Techniekonderwijs is voornamelijk gericht op het aanbod van techniekonderwijs binnen het vmbo. Het plan kijkt daarnaast ook naar techniek ook in de breedste zin van het woord, waaronder chemie. Daarnaast worden in het IRS-gebouw crossovers gemaakt tussen groenonderwijs en techniek. Hierbij zijn zowel de HAS Hogeschool, Hogeschool Zeeland als de TU Delft betrokken.
23	Begr. Pag 40	Onderwijs	D66	Zijn de verschillende projecten en/of instanties die extra middelen ontvangen om de alfabetisering aan te pakken gemeten op deelname, effect en doelmatigheid?	Ja. Alle instanties die subsidie ontvangen teneinde laaggeletterdheid aan te pakken gebruiken een wetenschappelijk onderzochte en zichzelf bewezen taalmethodologie van Stichting lezen en schrijven en deelname/resultaten worden jaarlijks gemonitord.
24	Begr. Pag 40	Onderwijs	D66	Worden bij deze verschillende projecten en/of instanties niet steeds dezelfde deelnemers als afnemer geteld? Zijn de kengetallen voldoende betrouwbaar?	Alleen bij het V.I.V. (Vrouwen Integratie Vandaag) kunnen deelnemers langer dan 1 jaar blijven. Bij de andere instanties (bibliotheek/humanitas) is de maximale deelname aan een taaltraject 1 jaar. Er wordt aan de instanties gevraagd om het totale aantal cursisten wat ze hebben door te geven en het aantal nieuwe cursisten van dat jaar. Het V.I.V. heeft daarom een hoog totaalaantal t.o.v. de andere instanties.
25	Bijlagen boek Pag. 19	Markiezenhof	D66	€ 342.500 voor het vormgeven grafische inrichting: waar wordt dit aan uitgegeven en wat levert het op? Wat zijn de meetbare effecten die verwacht mogen worden tegenover deze uitgave?	Deze vervangingsinvestering wordt aangewend voor de herinrichting van het museum conform vastgesteld beleidsplan. Het levert een nieuwe permanente tentoonstelling op rondom het concept Publiek geheim/Geheim Publiek, waarmee we meer bezoekers verwachten te kunnen genereren. De effecten kunnen we na realisatie meten.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
26	Bijlagen boek Pag 4	Verklaring van de rijkhoofden	D66	Dienen de jaren 2020,2021, 2022 en 2023 hier niet genoemd te worden ipv 2019 en volgende?	Ja, dat klopt.
1	8	inleiding	PUNT	<p>Meerjarig perspectief tabel: U verwacht voor 2021 e.v. geen kosten meer voor de omgevingswet.</p> <p>- Graag uitleg Right to challenge is mede bedoeld om het maatschappelijk veld uit te dagen om zaken op te pakken die efficiënter kunnen worden gedaan. Als het goed is levert dat besparingen op.</p> <p>- Moet hier dan ook niet een opbrengst wordt begroot?</p>	<p>De Omgevingswet treedt op 1 januari 2021 in werking. Ook na inwerkingtreding zullen er nog substantiële transitiekosten aan de orde zijn. Te denken valt aan de kosten in het kader van de digitale voorziening (DSO). Hierover is op dit moment nog veel onduidelijk. Ook de cultuurveranderingsopgave (gedrag en houding) en de hierbij behorende vaardigheden vergen een investering. Gegeven de nu nog bestaande onduidelijk- en onzekerheden zijn de transitiekosten voor 2021 en verder niet weergegeven. Het was wellicht beter geweest om hierbij in tabel op pagina 8 de aanduiding PM op te nemen.</p> <p>Primair doel van Right to Challenge is niet zozeer bezuinigen, maar de inwoners van onze gemeente betrekken bij de (uitvoering van) beleid.</p> <p>Besparingen kunnen op voorhand niet worden ingecalculeerd. Niet duidelijk is namelijk of, wanneer en op welk terrein er challenges vanuit de samenleving ingediend worden. Wel zullen we dit nadrukkelijk stimuleren.</p>
2	9	inleiding	PUNT	<p>U laat een indexering van de lasten achterwege. Dat is een keuze.</p> <p>- Welk effect zou indexering hebben op de begroting ?</p>	Het indexeren van de lasten zou jaarlijks een negatief effect van € 580.000 hebben op de begroting.
3	9	inleiding	PUNT	<p>U geeft aan minder leges te verwachten op diverse onderdelen zoals WPK de omgevingsdienst en bij burgerzaken</p> <p>U neemt hiervoor diverse negatieve stelposten voor op in de begroting. Bij minder activiteiten zou je verwachten dat de personele capaciteit naar beneden</p>	<p>Wanneer er minder vergunningen/documenten worden afgegeven kunnen de kosten niet altijd recht evenredig dalen met de opbrengsten. Dit komt o.a. door:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij de omgevingsvergunningen verschuift er werk van werkzaamheden waarvoor leges geheven kunnen worden naar werkzaamheden waarvoor geen leges

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				wordt bijgesteld. - Graag uitleg waarom de personele capaciteit niet naar beneden wordt bijgesteld.	geheven kunnen worden. Er zal meer voorlichting/vooroverleg dienen plaats te vinden. 2. In de legesopbrengsten zit een component voor de overhead kosten. Deze kosten nemen niet allemaal af, als er minder vergunningen/documenten worden afgegeven. Bijv. huisvestingskosten en ICT-kosten nemen niet af. Omdat de financiële gevolgen van de invoering van de WPK en Omgevingswet nu nog niet exact ingeschat kunnen worden is een stelpost opgenomen. Tevens wordt bij vacatures bezien of deze ingevuld moeten worden en zo ja, voor welke werkzaamheden (zie ook antwoord op vraag 4).
4	56	5	PUNT	Bedrijfsvoering: “Medewerkers die met pensioen gaan worden naadloos vervangen door nieuwe medewerkers” Hoe is dit te rijmen met de -organisatieontwikkeling -eigentijds HR beleid -duurzame inzetbaarheid -aansluiten op technologische ontwikkeling -verbeteren van processen -veranderende behoeften -kosten efficiëntie -samenwerking met omliggende gemeenten Graag uitleg	Met ‘Naadloos vervangen’ wordt niet bedoeld: ‘Vervangen met hetzelfde takenpakket en dezelfde competenties’. De veranderingen in het werk gaan zo snel dat we kritisch kijken naar toekomstige behoeften en competenties. Het ‘naadloos vervangen’, zoals opgenomen in het coalitieakkoord, zien wij als volgt: de grote voorspelbare uitstroom, vanwege pensioen, mag de continuïteit van de bedrijfsvoering niet aantasten. Daarop acteren we proactief.
5		Bijlageboek	PUNT	Wat is/wordt uitgevoerd voor het krediet “bewaakte fietsenstalling centrum”?	Hiervoor zijn kosten gemaakt t.b.v. uitbreiding openbaar fietsparken NS-station en plaatsen fietsnietjes/fietsrekken binnenstad.
6		Bijlageboek	PUNT	Wat houdt het krediet parkeergarage Jooreplein (gebouw en grond) in	De omschrijving parkeergarage is onjuist.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					Met dit krediet is de beheerdersruimte van de fietsenstalling op het Pastoor Joorenplein gerealiseerd en is het parkeerterrein aangelegd.
1.	24/25	2 Samen Leven Samen Doen	GBWP	Bij een gezonde leefstijl en leefgemeente staat niets over sport. Wat is de relatie van het Sociaal Domein in het kader van gezondheid met sport, in uitvoering en financieel?	Er wordt samengewerkt tussen het sociaal domein en team VTE (cluster Sport). Dit uit zich bijvoorbeeld in het gezamenlijk optrekken als JOGG-gemeente, bevorderen gezonde sportkantines, aandacht vestigen op belang van rookvrije generatie bij sportverenigingen, subsidieverstrekking aan aangepast sporten etc.
2	24	1 Doelstellingen en activiteiten	GBWP	In het kader van zo lang mogelijk deel kunnen nemen aan de samenleving, wordt er gestuurd op effecten. Is dat mogelijk binnen de gestelde kaders of werken die beperkend?	Binnen de huidige kaders van de Wmo is er veel discussie over het resultaatgericht werken. De minister van VWS bereidt momenteel een wetsvoorstel voor om resultaatgericht werken beter te verankeren in de Wmo. De kaders van de Wmo zullen dan niet langer beperkend, maar juist ondersteunend werken aan het sturen op resultaten (effecten).
3	25	4 Aanpak werkloosheid	GBWP	Handhaving: Er staat heel veel over handhaving op het niet nakomen van de aan de uitkering verbonden wettelijke verplichtingen voor jongeren. Maar is die zelfde aanpak er ook voor ouderen in een uitkeringssituatie terecht komen doordat er geen passend werk meer is op de arbeidsmarkt. Krijgen zij dezelfde begeleiding en ondersteuning?	We ondersteunen iedereen die kan werken naar werk. De verplichtingen gelden voor iedereen. Bij het werkcentrum worden de inwoners ondersteund. Het is maatwerk hoe deze begeleiding en ondersteuning vorm krijgt. Voor de een kan het anders zijn dan de ander, ook binnen eenzelfde (doel)groep.
4	26	4. Aanpak werkloosheid	GBWP	Mensen met een uitkering stimuleren om iets terug te doen voor de gemeenschap: Wordt er voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt naast de meedoenplicht ook aandacht besteed aan gerichte scholing en oefenstages?	Voor het overgrote deel van de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt is meedoen op dat moment het hoogst haalbare. Dit kan wel op verschillende manieren, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk. Zodra er perspectief is om wel stappen te zetten naar de arbeidsmarkt (en dus de afstand wat minder groot is), kan er gericht een traject of scholing ingezet worden.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
5.	5.	Inleiding	GBWP	Welke kosten weekmarkt maakt het geheel niet kostendekkend en hoe zou dat wel te realiseren zijn?	Per saldo zijn de totaalkosten voor marktmeester, stroomvoorzieningen, afzettingen, verkeersregelaars, veegkosten, stroommatten niet kostendekkend door de lage marktgeldtarieven; deze blijken niet marktconform. Kostendekkend maken is te realiseren door aanpassing van bovenstaande en in ieder geval het verhogen van de weekmarktgeden. Hiervoor ontvangt u een voorstel via de marktgeldverordening.
6.	5.	Inleiding	GBWP	Wat wordt er bedoeld met temporiseren als het gaat om stedelijke vernieuwing? Werkt dat op termijn niet kostenverhogend?	Voor stedelijke vernieuwing zijn voor de komende jaren de benodigde budgetten geactualiseerd. Bij de actualisatie zijn de lopende stedelijke vernieuwingsprojecten zoals Gageldonk, Scheldebalkon en Vogelenzang opgenomen in de meerjarenplanning. Voor bijvoorbeeld Gageldonk sluiten we in uitvoering en ontwikkeling aan bij Stadlander. Het tempo waarin de budgetten benodigd zijn, is geactualiseerd waarbij de uitgaven komende jaren lager zijn dan eerder in de meerjarenbegroting was opgenomen. Het temporiseren betekent dan ook niet dat dit kostenverhogend werkt.
7	32	2	GBWP	We MOETEN een nieuw contract voor de voorzieningen (rolstoel, scootmobiel, ed) ivm WMO. Tikfout (we verwachten een aanbiederN). Je verwacht een aanbieder die tenminste 30% uit zal komen en daardoor een kostenstijging van af 2020 van 800.000 euro. Kan dat niet de bestaande aanbieder zijn en waarom moet die dan zoveel duurder zijn voor een bestaand product?	Het contract met de huidige leverancier zit aan het wettelijk maximale termijn van verlengen (aanbestedingswet) en kan daarom niet meer verlengd worden. Om te voorkomen dat inwoners zonder hulpmiddel komen te zitten moet er een nieuwe overeenkomst komen. De omvang van de opdracht ligt boven het drempelbedrag voor Europees aanbesteden, daarom zijn we verplicht om via een Europese aanbestedingsprocedure een nieuwe overeenkomst te sluiten. De huidige overeenkomst is in 2013 afgesloten, deze tarieven extreem laag, niet marktconform en verliesgevend voor de leverancier. Per 1 december 2019 gaat de nieuwe overeenkomst in. De tarieven die gehanteerd gaan worden

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					zijn marktconform en daardoor fors hoger dan het huidige tarief.
8	34	3	GBWP	Wat is de huidige status van de STER van LEPELSTRAAT. Heeft dit belangstellende bedrijven opgeleverd of particulieren die hun grond wilden verkopen?	Er zijn gesprekken gevoerd met geïnteresseerde partijen maar dat heeft nog niet tot verkopen geleid.
9.	34	3	GBWP	Wordt er bij het brede aanbod van sportsoorten en faciliteiten ook rekening gehouden met de leefbaarheid van en de voorzieningen in kleine woonkernen/ dorpen?	Ja, er is aandacht voor de leefbaarheid in de dorpskernen en de rol die sportsoorten en sportvoorzieningen daarin spelen. Hierbij wordt te allen tijde de afweging gemaakt of met het bestaande aanbod de maatschappelijke doelen gerealiseerd kunnen worden.
10	39	3	GBWP	Fitfabriek is voor alle Bergenaren, maar waarom zijn ze zo weinig actief voor en in de dorpen en dorpskernen als Halsteren en Lepelstraat?	De Fitfabriek is actief in Halsteren en Lepelstraat. De buitenschoolse activiteiten vinden plaats volgens een roulatiesysteem in de hele gemeente. Zo ook het sportstimuleringsproject "Sjors Sportief" .
11	40	3	GBWP	Welke effecten praten we over als het gaat om de nieuwe vrijetijdseconomie en hoe moet het beleid daar dan op aangepast worden?	Het gaat hierbij om versterking van de samenleving en het verhogen van de economische effecten van onze culturele investeringen. We zoeken hierbij ook de samenwerking met het bedrijfsleven op.
12	49	4	GBWP	Is er een verdeling van de 275 woningen per jaar over Bergen op Zoom, Halsteren en Lepelstraat?	Per 1 januari 2019 hanteert de gemeente een plancapaciteit van 2477 woningen, daarvan zitten er 8 in Lepelstraat en 134 in Halsteren. In het 2 ^e kwartaal van 2019 waren 165 woningen in aanbouw waarvan 4 Lepelstraat en 21 in Halsteren.
13	17		GBWP	Na de motie van najaar 2018 zou er 100 K voor Right to Challenge gereserveerd worden in 2019. Wat is daar tot dusver meer gebeurd?	Het structureel door de raad bij amendement beschikbaar gestelde budget van € 100.000 voor Right to Challenge (R2C) wordt voor 2019 nog niet volledig aangewend. In 2019 is een plan van aanpak R2C opgesteld op basis van de routeplanner R2C van de VNG. Deze routeplanner bestaat uit een aantal viertal stappen. Stap 1: collegebesluit.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					<p>Stap 2: Dialoog met betrokkenen (raad, college, ambtelijke top, bewoners, initiatiefnemers) over de invoering van R2C en de gevolgen ervan.</p> <p>Stap 3: Uitwerken van R2C Bergen op Zoom en besluitvorming door de gemeenteraad.</p> <p>Stap 4: R2C in de praktijk.</p> <p>Stappen 1 t/m 3 zijn/worden in 2019/2020 gezet, stap 4 vanaf 2020. Dit betekent niet dat tot die tijd de gemeente geen R2C challenges aan kan nemen, maar dat gebeurt dan in pilotvorm. In 2019 is voor de uitwerking van het plan van aanpak en de bijeenkomsten een bedrag van afgerond € 30.000 benodigd. Voor de invoering en de communicatie over R2C wordt in 2020 een bedrag van € 50.000 geraamd. De overige € 50.000 wordt geraamd voor het stimuleren van initiatieven. Dat is nog niet geconcretiseerd.</p>
14	106		GBWP	ICT WBW: Wat zijn de kosten van uittreden ICT WBW bij directe uittreding en wat bij uittreding volgend jaar?	<p>Wij gaan een oriëntatie doen op alternatieve scenario's voor ICT WBW. In deze oriëntatie zullen wij ook een beeld geven van de mogelijke kosten. Deze oriëntatie zullen we in de eerste helft van 2020 uitvoeren. Overigens is de procedure van uittreding zo dat je niet direct uit kunt treden. In de GR staat hierover: “De uittreding vindt niet eerder plaats dan op 31 december van het jaar volgend op het jaar waarin de besluitvorming als bedoeld genoemd in het vierde lid heeft plaatsgevonden”.</p> <p>Ten aanzien van de kosten van uittreding staat hierover het volgende in de GR: “De nadelige financiële gevolgen voor ICT SAMENWERKING WEST-BRABANT-WEST, die veroorzaakt worden door de uittreding, inclusief de hierdoor ontstane wachtgeldverplichtingen, worden bij het uittredende college in rekening gebracht”.</p>

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
15	141		GBWP	Punt 3 ICT Vallen deze bedragen onder de kosten van de ICT / WBW? Is hier geen sprake van overlapping? Kan hier geen kostenbesparing plaatsvinden d.m.v. ICT WBW?	Nee, dit is geen overlapping. Het betreft de investeringen in de instandhouding en vernieuwing van ons gemeentelijke applicatielandschap (de software). Bij ICT WBW gaat het om de hardware-infrastructuur.
16	141		GBWP	Punt 6 /7 De Maagd en Markiezenhof: Hoe verhouden deze investeringskosten zich tot de opbrengsten van De Maagd en Het Markiezenhof?	Deze vervangingsinvesteringen zijn noodzakelijk om programmering en producten waar een opbrengst tegenover staat te kunnen blijven aanbieden.
17	141		GBWP	Punt 11: Raadszaal Waaruit bestaat het bedrag 150K voor een nieuwe audiovisuele installatie? Graag de voorbeeldofferte of kostenopbouw.	Dit bedrag is een schatting. Deze schatting is gebaseerd op de aanschafwaarde van het huidige systeem met daarin meegenomen de inflatiecorrectie. Een offerte wordt opgevraagd als de gelden beschikbaar worden gesteld en het pakket van eisen is afgestemd met de hoofdgebruikers.
18	148	Baten/ lasten	GBWP	Parkeren: Baten 25 / lasten 2784. Wat is er zo duur aan parkeren. Licht toe in relatie tot parkeerbelasting.	De baten gerelateerd aan parkeerautomaten moeten conform de taakvelden vereisten geregistreerd worden onder taakveld 0.63. Dit taakveld staat 2 taakvelden erboven op dezelfde bladzijde (148) vermeld. De lasten betreffen kapitaallasten van parkeren als ook de lasten voor parkeerbeheer.
19	149	Baten/ lasten	GBWP	Openbaar Vervoer: Welke kosten heeft de gemeente aan Openbaar vervoer?	De gemeente heeft kosten voor aanpassingen aan bushaltes. Ook is geïnvesteerd in een bussysteem voor verkeerslichten, de kapitaallasten worden op dit product geboekt. Ook onderzoekskosten naar de veranderingen in het busvervoer worden op dit product geboekt, evenals de ambtelijke inzet voor de nieuwe concessie openbaar vervoer.
20	34	3	GBWP	We hebben een levendige en aantrekkelijke binnenstad die landelijke bekendheid geniet. Vraag: Welke stappen worden er extra gezet om landelijke bekendheid te creëren in de binnenstad?	We zorgen voor extra bekendheid via het organiseren van persreizen. Dit is samenwerking met VisitBrabant. De persreizen genereren veel bekendheid via influencers. Daarnaast krijgen we ook regelmatig persverzoeken. Denk hierbij aan de bijdrage in de Telegraaf van zaterdag 12 oktober 2019. Ook culturele activiteiten zoals de expositie Lage Landen genereren extra bekendheid.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
1.	59	Programma 5	GroenLinks	Is in het opnieuw vastgestelde inkoop- en aanbestedingsbeleid duurzaamheid als een van de voorwaarden voor gunning opgenomen? Zo ja, wat is dan de inhoud en zijn de uitgangspunten?	<p>Het thema duurzaamheid is verweven in het Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2018 (publicatie op https://www.bergenopzoom.nl/Ondernemers/Inkoopbeleid/Inkoop en Aanbestedingsbeleid 2018)</p> <p>Relevant voor het beantwoorden van uw vraag is het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het opnieuw vastgestelde Inkoop- en aanbestedingsbeleid betrof voornamelijk een actualisatie naar betreffende (o.a. aanbesteding-) wetgeving. • De beschreven duurzaamheidsambities en -aspecten werden in de voorgaande editie op eenzelfde wijze verwoord. <p>Het toepassen van duurzaamheid in aanbestedingen is voor de gemeente een kernelement. Per aanbesteding wordt bekeken wat de (markt)mogelijkheden voor het betreffende onderwerp zijn. Een zorgvuldige afweging tussen een hoog duurzaamheidsniveau, marktmogelijkheden en een financieel realistisch kader wordt in de voorbereidingsfase gemaakt. Het opstellen van een goede uitvraag is altijd maatwerk. Op basis van het voorgaande worden de minimumcriteria / eisen vastgesteld en (eventueel) kwalitatieve criteria waar inschrijvende partijen hoger scoren op het bieden van meer duurzame (o.a. CO2 reducerend, zero emissie, biobased, cradle to cradle, recycled of circulaire) oplossingen. In die zin kan het, inderdaad, gezien worden als voorwaarde voor gunning.</p>
2.	82	Paragraaf 3.2.	GroenLinks	Als de rente gaat stijgen betekent dit op langere termijn minder begrotingsruimte en hogere lasten. Dit wordt een risico genoemd. Vraag:	Het aantrekken van geld gebeurt conform het Treasurystatuut zoals dit in december 2015 is vastgesteld. De belangrijkste uitgangspunten hierbij zijn de volgende:

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				<p>Nu is de rente heel erg laag. Het is zelfs mogelijk dat men door een negatieve rente geld erbij krijgt. Wat heeft de gemeente tot nu toe gedaan om de leningen om te zetten tot een nog lager rentetarief? Graag ontvangen wij een overzicht van de stappen die zijn gezet om te anticiperen op de lage rentetarieven én wat het resultaat daarvan is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maximale korte financiering (in de praktijk gemiddeld € 20 mln.); • Bij rente kapitaalmarkt < 2,5% kiezen voor overwegend lange looptijden (minimaal 10 jaar); • Minimale looptijd financieringsportefeuille van 6 jaar. <p>Hieraan wordt nu al een aantal jaren strikt uitvoering gegeven. Op de korte financiering wordt al bijna 4 jaar een negatieve rente betaald (we krijgen geld toe als we lenen) en voor de langlopende financiering wordt gekozen voor langere looptijden (ter indicatie: in 2019 tot dusver drie nieuwe leningen afgesloten, € 10 mln., looptijd 15 jaar, € 5 mln., looptijd 20 jaar en € 15 mln., looptijd 25 jaar). Hiermee is de gemiddelde looptijd van de lening portefeuille verder toegenomen en bedraagt deze circa 9 jaar. Het college heeft ook de mogelijkheid nu reeds leningen af te sluiten met een stortingsdatum in de toekomst waarvan de hoogte van de rente nu reeds wordt bepaald. In juni 2015 is van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en is een lening afgesloten met een stortingsdatum in 2018. Achteraf kan geconstateerd worden dat het college hiermee weliswaar rentezekerheid gekocht maar dezelfde lening in 2018 ongeveer 1% goedkoper was. Het college houdt de ontwikkeling van de rente nauwlettend in de gaten en houdt de mogelijkheid open om leningen af te sluiten met een stortingsdatum in de toekomst. Tegelijkertijd weten we dat hier een prijskaartje aanhangt (een opslag op het tarief door de uitgestelde storting). Bij dit soort beslissingen wordt de raad via de auditcommissie meegenomen in de overwegingen. Door dit beleid is de afgelopen jaren maximaal geprofiteerd van de (negatieve) korte rente. Verder is de gemiddeld te</p>

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					betalen rente op de langlopende leningen sterk gedaald (zie ook tabel op pagina 93) en is het renterisico afgenomen door de gemiddelde looptijd te vergroten. Een renterisico blijft altijd bestaan tenzij je op enig moment geen financiering meer nodig hebt. Het college is voornemens dit beleid te handhaven.
1	8	Algemeen WMO	CDA	Er wordt gesteld dat het gebruik van WMO en Jeugdwetvoorzieningen toeneemt. Komt dit doordat er steeds meer maatwerk (moet worden) geleverd? Was men in het verleden strenger in het toekennen van voorzieningen?	Het gebruik neemt toe door de grotere vraag. Dat heeft niet te maken met minder streng toekennen. De toename voor Wmo wordt veroorzaakt door met name de vergrijzing, het langer zelfstandig wonen en de ambulantisering van de GGZ. Voor Jeugd is er een tendens van tientallen jaren van groei van jeugdzorggebruik waarbij de oorzaken minder duidelijk aanwijsbaar zijn maar die waarschijnlijk te wijten zijn aan enerzijds maatschappelijke ontwikkelingen zoals toename echtscheidingen en afname van een sociaal vangnet. Anderzijds komen problemen eerder in beeld door de aandacht voor bijvoorbeeld vroegsignalering bij kindermishandeling/huisgeweld (wet verplichte meldcode).
2	9	Punt 5	CDA	We moeten mensen stimuleren om iets terug te doen voor hun uitkering 200 mensen uit doelgroep C zijn gehoord en nu gedeeltelijk geactiveerd naar vermogen. Wat betekent dit concreet? (concreet voor de mensen en concreet voor de gemeentelijke financiën)	Concreet betekent dit dat er van deze 200 mensen een aantal mensen is gestart met een traject, bijvoorbeeld bij de Stichting Samen Werken of de WVS. Ook zijn mensen uitgestroomd doordat zij naar werk zijn begeleid of door een andere reden, bijvoorbeeld verhuizing. Dat mensen zijn uitgestroomd betekent een besparing op de uitkering voor deze groep mensen. Dit hoeft niet te betekenen dat het gehele uitkeringsbestand is gekrompen, gezien dit mede afhankelijk is van uitstroom binnen de totale groep en de instroom. Het grootste gedeelte van de groep tot nu toe (het is nog een lopende businesscase) is naar vermogen geactiveerd (doelgroep C is op dit moment het eindpunt) of er wordt nog (medisch) advies ingewonnen om tot een passende

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					activering te komen. Het is dus mogelijk dat het hoogst haalbare is bereikt of dat (andere) belemmeringen aanwezig zijn die ervoor zorgen dat deze persoon geen stappen (meer) kan zetten. Hiervoor wordt de USD ingezet. Deze gezamenlijke aanpak is nog in de leerfase. Daardoor zijn nog geen concrete resultaten zichtbaar op dit onderdeel. Tijdens de looptijd van businesscases, waar deze 200 C-klanten onderdeel van is, zullen raadsbijeenkomsten gehouden worden, zoals op donderdag 26 september jl., waar de voortgang gedeeld wordt met de raad.
3	9	Punt 7	CDA	Wat gaat de gemeente doen als ze van Stadlander te horen krijgen dat iemand 2 maanden huurachterstand heeft?	De huurder wordt door de gemeente uitgenodigd voor een intakegesprek schuldhulpverlening, wanneer geen betalingsregeling voor de twee maanden huurachterstand tot stand is gekomen tussen huurder en Stadlander.
4	36	3	CDA	Kunt u een geactualiseerde uitsplitsing maken <i>per kostensoort</i> van de te verwachten uitgaven vanuit het jaarlijks budget van 250K€ Brede Aanpak Binnenstad	Het project Brede Aanpak is gebaseerd op 9 pijlers en is onlangs geëvalueerd. Gezien de veranderingen in de sector detailhandel, de structurele leegstand in de binnenstad en de economische context, zien we de opgave veranderen. Om de (economische) vitaliteit in de binnenstad te vergroten, wordt voorbereid om het revitaliseringsproces van de binnenstad op een nieuwe wijze aan te pakken. Dit zal van invloed zijn op de te maken verdeling van het budget. Pijlers van de Brede aanpak zoals Samenwerking en Transformatie blijven van groot belang zullen daarom terugkomen. De raad wordt hier begin volgend jaar over geïnformeerd.
5	54	4	CDA	Welke instanties houden zich bezig met het onderhoud aan het groen/gazon en welk areaal hebben zij?	Intensief gras wordt door 2 aannemers gemaaid. Extensief gras wordt door een derde aannemer gemaaid (in combi-opdracht van het waterschap). Daarnaast worden boomveiligheidscontroles uitbesteed aan een gespecialiseerd bedrijf. Welk bedrijf, dat wisselt per jaar.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
6	54	4	CDA	Hoeveel gemeentelijke FTE werken er aan het openbare groen, graag gesplitst in personeel administratief/overhead en personeel in de buitendienst.	Het aantal fte's wat in de buitendienst aan het openbaar groen werkt is ca 32,5. Daarnaast zijn er 2 fte werkzaam in de buitendienst in de rol van toezicht en ondersteuning. Binnen team Beheer & Advies is ca 2,5 fte werkzaam m.b.t. groen.
7	54	4	CDA	Welke instanties houden zich bezig met onderhoud aan de verhardingen	Team Buitendienst voor het dagelijks onderhoud. Daarnaast worden werkzaamheden m.b.t. groot onderhoud (asfalt- en elementenverharding en belijning) jaarlijks op de markt gezet.
8	77	3.1	CDA	Ter bevestiging: de tarieven in het tabelletje afvalstoffenheffing voor 2020 gaan uit van een 2-wekelijkse leging van de groenen en de grijze bakken.	Aanname is correct, zie de zinsnede "Met de 4-wekelijkse inzameling is in de tarief bepaling nog geen rekening gehouden."
9	77	3.1	CDA	Heeft de gemeente samen met andere gemeenten en/of de VNG aangedrongen in Den Haag dat het geld van boetes in de gemeentekassen vloeit? Momenteel komen de kosten van de BOA's op de gemeentelijke begroting terecht	De zogeheten PV-vergoedingsregeling, die ervoor zorgde dat gemeenten een (niet kostendekkende) vergoeding vanuit het Rijk ontvingen voor elke door boa's uitgeschreven boete, is per 2015 afgeschaft. Via de VNG is dit probleem destijds door de gemeenten samen inderdaad aangekaart en is geprobeerd samen met het ministerie naar een oplossing te zoeken. Dat is helaas niet gelukt. Ook de regioburgemeester van onze politieregio Zeeland-West-Brabant, die alle burgemeesters in de regio vertegenwoordigt, waaronder Bergen op Zoom, heeft dit probleem aan de orde gesteld in het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie (artikel 19-overleg). De minister heeft daarop aangegeven geen oplossing te hebben voor het afschaffen van de PV-vergoeding voor boa's.
10	83	3.2	CDA	Zijn er projecten in Bergen op Zoom die risico lopen vanwege de PAS-perikelen? En hoe is op mogelijke vertraging geanticipeerd en/of in de begroting meegenomen?	Ja, er zijn projecten die mogelijk vertraagd worden door de PAS-perikelen. Op dit moment is nog geen inschatting te maken wat die vertraging financieel gaat betekenen. Zodra dat bekend is, wordt u op de reguliere manier geïnformeerd.
11		Algemeen	CDA	Stel dat we geen extra rijksbijdragen zouden ontvangen en wij keuzes zouden moeten maken:	Er zou dan kritisch gekeken moeten worden welke niet wettelijke taken kunnen worden gestopt of afgebouwd.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
				welke bestaande projecten zouden dan heroverwogen moeten worden en op welke productgroepen zouden wij dan fiks moeten korten.	Projecten die direct positief bijdragen aan het resultaat zullen naar verwachting doorgang vinden (bijvoorbeeld grondbedrijf projecten).
12	142		CDA	Voor welke doelen zijn de gelden van Toerisme Poort gereserveerd? Kunt u hier een lijst voor aanleveren?	<p>De aanleiding om aan de slag te gaan met het concept ToerismePoort vloeit rechtstreeks voort uit de hoge ambities en doelstellingen uit het collegeprogramma 2018-2022. In dit programma staat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bergen op Zoom biedt een aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat voor onze inwoners en een aantrekkelijk verblijfsklimaat voor bezoekers. De focus ligt daarbij op bezoek uit het hogere inkomenssegment. • De Binnenstad is, behalve het visitekaartje van de gemeente van vitale betekenis voor de lokale economie. • Door ook in te zetten op leisure en de toeristische mogelijkheden en evenementen te promoten wordt de binnenstad een bruisend economisch ecosysteem. • In 2022: <ul style="list-style-type: none"> ○ Is cultuur samen met erfgoed, toerisme en recreatie een van de dragers van de moderne lokale economie. ○ Geniet Bergen op Zoom nationale en Internationale bekendheid en is een aantrekkelijke en bruisende gemeente voor bezoekers uit binnen- en buitenland. ○ Hebben de Bergse Heide, Landschap van Allure, de West-Brabantse Waterlinie, Fort de Roovere en andere beeldbepalende erfgoedlocaties toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht.

Technische vragen Begroting 2020-2023

Vraag nr.	Pagina (ibabs)	Nr. programma of paragraaf	Fractie	Vraag	Antwoord
					<p>De in het programma Vrijtijdseconomie verwoorde doelstellingen sluiten hier naadloos op aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vergroten merkbekendheid van de Brabantse Wal met haar iconen. • Het vergroten van de bezoek- en verblijftentent. De bestedingen in de vrijetijdseconomie laten stijgen. • Toename van het imago van de Brabantse Wal. • Werkgelegenheid in de vrijetijdseconomie laten groeien. <p>Specifieke voor toerismepoort gelden de volgende doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - qua imago moet het Markiezenhofcomplex (inter)nationaal zichtbaar worden; - de West-Brabantse Waterlinie, Fort de Roovere en andere beeldbepalende erfgoedlocaties moeten toeristisch-recreatief nationale en internationale bekendheid en de daarvoor benodigde aantrekkingskracht krijgen; - de focus qua bezoekersprofiel ligt op: Modaal+; - een aanzienlijke toename van het aantal bezoekers aan onze gemeente.